

MULGI VALLA LEHT

MULGI SONA

Mulgi valla om ää! Tule ja jää!

NR 11 (75) DETSEMBER 2024

LEHES

LK 3

Abja-Paluoja muutub
perearstiabi korraldus

LK 7

Mulgimaa suurimast
muusikafestivalist
valmis dokumentaal-
film

LK 10

Huvitav koolipäev –
laadast leivateoni

LK 14

Tervitus vallarahvale
algavaks adventi- ja
jõuluajaks

Ümarlauad on hästi vastu võetud

Meie vallas on ümarlauad piirkonniti toimunud juba neljas kohas ning need on hästi vastu võetud.

Esimene oli Karksis, teine Tuhalaanes, kolmas Uue-Karistes ja neljas Lillis. Osavõtjaid oli igal pool 15–20 ringis. Oleme teinud traditsioonilise päevakorra, kus esimese punktina anneme ülevaate kohalikust elust, toimunud sündmustest ning räägime edasistest plaanidest.

Koosolekul tekkinud ettepanekud protokollime ning saadame vallavalitsusele lahendamiseks-vastamiseks. Järgmisel ümarlaual saame kuulda vallavalitsuse vastuseid eelmisel koosolekul esitatud ettepanekutele ning nende pakutud lahendusi. Alati on koosolekul ka vallavõimu esindaja, kes annab ülevaate vallas toimuvast. Viimati oli Lillis volikogu esimees Mati

Ümarlaud Lillis.

FOTO: ENN SARV

Ilisson, kes andis ülevaate tuuleparkide rajamisest Mulgi valda ning muudest teemadest.

Igal piirkonnal on omad mured ja rõõmud. Tundub, et külad on esimesest ehmatusest külama-jade suhtes üle saanud ja otsivad koostöövõimalusi edaspidiseks. Muredeks on ikka külamajade rahastamine ja remontimi-

ne. Uue-Karistes vajab remonti pumbajaam. Lillis on halvas korras Teringi raba Lilli-Silma tee, kus liikleb palju külatajaid ning tee laguneb kiiresti.

Vaja oleks teha külama-jadele audit, vaadata üle ajalehtede kandesüsteem külamajadesse-raamatukogudesse, külamajade üürihinnad, moodustada külade fond või kaasav

eelarve, koostada küladele arengukava, mis oleks valla arengukava osa jpm.

Ettepanekuid on tulnud palju ja külad ootavad konstruktiivset koostööd vallavalitsuse ja -volikoguga. Mina, kui ümarlaua eestvedaja ning vallavolikogu aseesimees, annan parima, et seista külade ja külamajade huvide eest.

Kahel korral on olnud nõuallatuskülaaliseks Viljandimaa Arenduskeskuse esindaja Kätlin Hanschmidt, kes on seal tööl kodanikeühenduste nõustajana ning kes andis ülevaate Arenduskeskuse pakutavatest teenustest.

Me jätkame ümarlauadega ka järgmisel aastal. Kel on soovi korraldada see oma piirkonnas, andke mulle märku. Lepime ajaks kokku ning teeme ära. Meie omalt poolt tahame seista näoga rahva poole ning pakkuda head koostööd ning ümarlaud on selleks väga hea vorm.

Edu ja koostööd soovides

ENN SARV
vallavolikogu aseesimees,
Mulgi valla külade ümarlaua
eestvedaja

Osaluskohvikutes kõlas noorte hääl

Mulgi valla noortevolikogu korraldab poole aasta jooksul osaluskohvikuid, et kuulda noorte arvamusi ja ideid neid puudutavatel teemadel. Arutelud toimusid kolmes koolis: 21. mail Abja gümnaasiumis, 22. mail Halliste põhikoolis ja 15. oktoobril August Kitzbergi nimelises gümnaasiumis.

Osaluskohvikutes keskenduti neljale teemale, mis noorte igapäevaelu kõige enam mõjutavad. Arutati transpordi kättesaadavust ja selle sobivust õpilaste vajadustega. Uuriti huviringide mitmekesisust ja võimalusi, kuidas noortele pakkuda rohkem valikuid ning paremini koordineerida

tegevuste aegu. Kolmanda olulise teemana keskenduti noortele vajaliku info kättesaadavusele ja viimasena käsitleti noortevolikogu rolli ja tegevust, et mõista, kuidas see võiks noorte huve veelgi paremini esindada ja nende häält kuuldavaks teha.

Transporditeemalised arutelud tõid esile murekohad, mis puudutavad eriti kõrvalistes piirkondades elavaid noori. Õpilased rääkisid, et bussiajad ei ühti sageli koolitundide lõppemisega. Puuduliku bussühenduse tõttu on keeruline osaleda ka huvitegevuses või kooliüritustel. Mõned noored on pidanud koju saamiseks bussi ootama lausa tunde, mis tekitab pingeid ning vähendab puhke ja vaba aega.

Osaluskohvikutes sel-

gus, et Mulgi valla noored on väga aktiivsed ja võtavad hea meelega osa huvitegevustest, eriti spordist. Siiski ilmselgusid mitmed takistused, mis võivad noorte osalemist piirata. Üheks sagedaseks mureks olid huviringide ajakavad. Paljudel juhtudel langevad huvipakkuvad tegevused samale ajale, mis sunnib noori valima kahe lemmiktegevuse vahel. Lisaks tõid noored välja, et mitmed huviringid toimuvad õhtuti, kuid koju liikumine pärast tegevuse lõppu on keeruline, sest bussiliiklus on õhtusel ajal väga piiratud. See probleem paneb maapiirkondade noored ebasoodsasse olukorda, kuna ollakse sõltuvad ühistranspordist, et huvitegevuses osaleda. Noortele suunatud info

liikumise osas leiti, et üldjoontes ollakse olemasolevate kanalitega rahul, kuid esines ka mõningaid murekohti. Kuna tänapäeval kasutatakse info jagamiseks aktiivselt selliseid platvorme nagu Instagram ja Facebook, tõid noored esile, et teavitused võivad mõnikord hilineda või jääda märkamata. Kooliga seotud info jõuab enamasti õpilasteni Stuudiumi kaudu, mis täidab oma eesmärgi noorte sõnul hästi.

Noortevolikogu teemal tõdeti, et kuigi organisatsiooni nimi on paljudele tuttav, ei olda kursis selle tegevuse ja rolliga. Mõned noored arvasid ekslikult, et tegemist on lihtsalt suurema versiooniga õpilasesindusest. Tegelikult esindab noortevolikogu noorte

huve nii kohalikul kui ka riiklikul tasandil, tehes tööd selle nimel, et noorte häält kuulataks ja nende vajadustega arvestataks.

Noorte huvi ja aktiivsus tõestas, et osaluskohvikud on väärtuslik viis kogukonnas noorte kaasamiseks.

Osaluskohvikud näitasid, et Mulgi valla noored on arukad, aktiivsed ja hoolivad. Nende mured ja ettepanekud on väärtuslik sisend nii koolidele kui ka vallavalitsusele, et ühiselt leida lahendusi ning luua noortesõbralikum kogukond. Noortevolikogu jätkab tööd, et neid ideid ellu viia ja tagada noorte hääl otsuste tegemisel.

EMIL LINDVEST
Mulgi valla noortevolikogu

Osad riigilõivud muutuvad uuest aastast

Siseministerium palub inimestel tähelepanu pöörata, et uuest aastast tõuseb hulk ministeriumi valitsemisala riigilõive, mis muu hulgas puudutavad perekonnaseisutoiminguid ja isikut tõendavaid dokumente.

Muutuvad näiteks isikut tõendavate dokumentide riigilõivude määrad. Isikutunnistuse riigilõiv tõuseb 45 euro peale (seni 30). Kui on vaja taotleda isikutunnistust kiirkorras, siis selle riigilõiv tõuseb 250 euro peale senise 45 asemel.

Jätkuvalt on aga soodsam taotleda isikut tõendavaid dokumente iseteeninduskeskkonnas. Lisaks laieneb dokumentide riigilõivu soodustus kuni inimese täisealiseks saamiseni, kui praegu on see ea piir 15 aasta peal.

Riigilõivumäärad tõusevad vastavalt toimingute tegelikele kuludele, et katta vähemalt toimingute tegemisega seotud otsesed ja teatud ulatuses ka kaudsed kulud. Näiteks enamik relvaomamist puudutavatest riigilõivumääradest on püsinud samal tasemel 2015. aastast.

Paljud rahvastiku toimingute riigilõivumäärad on kehtinud muutumatu- na alates 2016. aastast.

VALLAVANEMA VEERG

Detsembrikuu on alanud, tuues endaga kaasa jõuluaja rahu ja soojuse. Esimene adventiküünal on süüdatud, tuletades meelde, kui väärtuslik on aeg, mille veedame koos pere ja lähedastega. Adventiaeg on rahu, tänulikkuse ja koosolemise aeg. Soovin, et selle erilise aja soojus, valgus ja rõõm täidaksid iga kodu ja südame.

Uuel aastal muutub vallavalitsuse ametnike struktuur ja töökorraldus. Novembrikuisel volikogu istungil kinnitati uus Mulgi Vallavalitsuse struktuur. Struktuurimuudatuste raames jagati seniste abivallavanemate tööülesanded valdkondade nõunike vahel. Neil on nüüd selge vastutus oma valdkonna ja eelarve eest, toetades vallavanemat arengueesmärkide saavutamisel ja igapäevaelu korraldamisel.

Ehitusnõuniku ametikoht muudeti arendus- ja majandusnõunikuks. Uue ametikoha ülesandeks on vastutada valla arendus- ja majandusvaldkonna juhtimise eest. Lisaks taastatakse ka arendus- ja hankespetsialisti ametikoht.

Haridus- ja noorsootöö spetsialisti ametikoht asendub haridusnõuniku ametikohaga, mille eesmärk on noorsootöö, huvitegevuse ja huvihariduse koordineerimine ja edendamine Mulgi vallas. Haridusnõunik vastutab noorsootöö kvaliteedi ja jätkusuutliku arengu eest, edendab koostööd ning koostab valdkonda reguleerivaid õigusakte.

Üks sotsiaaltööspsialisti ametikoht muudeti eestkostespetsialisti ametikohaks. Eestkostespetsialist keskendub valla eestkostel olevate inimeste elukvaliteedi säilitamisele ja parandamisele, aidates neil igapäevaelus paremini toime tulla ja aktiivsemalt ühiskonnas osaleda. Lastekaitsepsialistide ametinimetused muudeti laste heaolu spetsialistideks, säilitades nende senised tööülesanded.

Lisaks viidi struktuuris läbi ka alluvusmuudatused. 1,5 kalmistuvahi, 0,25 abitöölise ning heakorra- ja remonditöölise ametikohad hakkavad edaspidi alluma maa- ja keskkonnanõuniku. Samuti hakkavad 1,9 puhastusteenindaja, 0,6 perenaise ning 0,25 koristaja-piletimüüja ametikohad alluma arendus- ja majandusnõuniku.

Struktuurist jäeti välja kultuuri- ja spordispetsialisti, kodulehetoimetaja ning turismikoordinaatori ametikohad. Muudatuste eesmärk on tagada senisest kiirem reageerimine teie pöördumistele ning pakkuda professionaalset tuge igas valdkonnas.

Valdkonnapõhine juhtimine võimaldab keskenduda konkreetsetele eesmärkidele ja hoida paremat ülevaadet igapäevast, edendades elu meie koduvallas.

Vallavalitsus kinnitas ja esitas vallavolikogule järgmise aasta eelarve. Tööprotsess oli põhjalik, ning keskendus sellele, kuidas kasutada valla ressursse efektiivsemalt. Juba varakult alustati kokkuvõttekohtade otsimist, et tagada vastutustundlik ja tasakaalustatud 2025. aasta eelarve. Tõhus rahakasutus on meie kõigi ühine eesmärk, et hoida valla arengut jätkusuutlikuna.

Olen veendunud, et juhtimismuudatused ja põhjalikult koostatud eelarve soodustavad sujuvat ja tõhusamat koostööd nii vallavalitsuse sees kui ka meie allasutustes. Suur tänu kõigile, kes on andnud oma panuse muudatuste elluviimisel ja eelarve koostamisel.

Soovin kõigile südame- rahu ja helgeid jõuluootuse hetki, meelde jäävat aega pere ja sõprade seltsis ning inspiratsiooni uueks aastaks! Hoidkem üksteist ja jagagem hoolivust, mis muudab jõuluaja tõeliselt eriliseks.

DMITRI ORAV
Mulgi vallavanem

Kaks kuud valitsusvastutust – tegusalt ja tempokalt

Septembrikuu lõpus volituse saanud Erakond Isamaa, Valimisliit Meie Mulgimaa ja Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna uuel koalitsioonil on täitunud kaks tegutsemiskuud. Need on olnud tempokad, täis nii põnevaid väljakutseid kui ka üllatusi. Kuna valimisel on ka järgmise aasta eelarve, võib öelda, et uus koalitsioon on alustanud täistuuri. Seekordses artiklis peatun põgusalt neljal teemal – vallavalitsuse struktuur, OÜ Mulgi Vallahalduse juhtimine, tuuleparkide rajamine ja huvigruppide kaasa-

mine. Et vallavalitsus saaks tegusalt toimida, on välja töötatud vallavalitsuse uus struktuur, mille jõustumine on planeeritud aasta algusesse. Uus struktuur kinnitati vallavolikogu 26. novembri istungil ning kõige parema ülevaate saab sellest volikogu istungi salvestust järele vaadates.

Ühe olulisema ja kiirema tegevusena vajas lahendamist OÜ Abja Elamu ja AS Iivakivi ühinemisel tekkinud OÜ Mulgi Vallahaldus juhtimisega seonduv. Nimelt ei suutnud eelmine valitsuskoalitsioon mitme

kuu jooksul mehitada ettevõtte nõukogu. See tõi kaasa juhikonkursi lükkumise talveperioodi ning nõuab nüüd kõigilt jõupingutusi, et saada paika tõhus juhtimismudel ja osutada nii talvistes oludes kui ka edaspidi teenuseid võimalikult heal tasemel.

Vallavalitsuse poolt kinnitatud ja oktoobri keskel volitused saanud nõukogu liikmed käivitasid esimese asjana uue juhi konkursi, nagu see oli algselt ühinemiskokkuleppes planeeritud. Planeeritud jätkutegevusi tabas aga mõningane tagasilöö. Nimelt avastasid nõukogu liikmed mitmeid puudujääke ja kitsaskohti ettevõtte senises juhtimises. Need vajavad nüüd kiiret lahendamist. Olen veendunud, et tekkinud olukorras leiavad nii ettevõtte juhid kui ka töötajad parima mooduse, et keeruline olukord võimalikult ruttu kontrolli alla saada.

Üle ootuste palju aega ja energiat on võtnud vallavanemalt ja volikogu esimehelt tuuleparkide teema. Eelkõige puudutab see Läti Lode tuulepargiga seonduvat, kus kavandatav tuulepark asub ametlikult küll Läti territooriumil,

aga praktiliselt baseerub Mulgi vallas Penuja ja Laatre vahelisel alal. Olukord on teinud põhjendatult ärevaks sealseid piirkonna elanikke. Kavandatavad 19 tuulikut praktiliselt rikuvad ära nende tänase elukeskkonna, kusjuures kõige lähim tuulik, mille kõrgus on 250 meetrit, on kavandatud rajada ühest elamust 900 meetri kaugusele. Tuuleparkidega seonduvad arutelud ja tegevused on jätkumas nii käesoleva aasta lõpul kui ka uuel aastal. Kuna teema on aktuaalne ja paljusid inimesi puudutav, kavatseb vallavolikogu ja vallavalitsus hoida inimesi pidevalt toimuvaga kursis.

Uus koalitsioon lubas oluliselt tõsta erinevate huvigruppide kaasatust. Esimesed sammud on tänaseks asunud. Kuna noored on meie tulevik, alustati arutelusid noortest. Veel käesoleva aasta lõpul peavad saama selgeks suunad ja tegevusraamistik, millele uue aasta algul järgneb noortevolikogu põhimääruse muutmine ja kinnitamine ning uue noortevolikogu koosseisu valimine. Volikogu esimees ja vallavanem peavad oluliseks tõsta oluliselt noorte kaasa-

rääkimise võimalusi nii vallavolikogu kui ka vallavalitsuse tasandil. Loodan, et see toob noorte tegevustesse uue energia ja ka sisulised tulemused.

Käesolev aasta hakkab ühele poole saama. See tõi meile piisavalt positiivset, ehk ka veidi mõrumaitselist – nagu elus ikka. On hea meel, et kogukonnad on muutunud aktiivsemaks ja soov aidata kaasa kodukoha ja piirkonna arengule on kasvanud. Suur tänu teile selle eest!

Kuna järgmine „Mulgi Sõna“ ilmub alles uuel aastal, soovin kõigile rahulikku jõuluaga ja meeldivat aastavahetust!

FOTO: JAAN PÄASUKE

MATI ILISSON
Mulgi vallavolikogu esimees

ENAMPÄKKUMINE

Anda kirjalikul enampakkumisel üürile Abja bussijaama ruumid üldpinnaga ligikaudu 66 m². Alghind 1 euro kuus. Üürihinna lisanduvad elektri- ja kommunaalkulud.

Abja bussijaama hoones (Posti tn 7, Abja-Paluoja) on kolm ruumi: WC, ooteruum ja eraldiasetsev äriruum. Kirjalikule enampakkumisele pakkumine esitada hiljemalt 17. detsembriks 2024 kella 10ks Mulgi valla Karksi teenuskeskusesse (Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia) või Mulgi vallamajja (Pärnu mnt 30, Abja-Paluoja).

Pakkumine peab olema kinnises ümbrikus tähistatud märgusõnaga „Abja bussijaam“.

Ootame ettepanekuid tunnustuste ja preemiate määramiseks:

- Mulgi valla aukodaniku aunimetuse
- Mulgi valla vapimärgi
- Mulgi valla aasta tegu
- Mulgi valla aasta kultuurisündmus
- Mulgi valla aasta kultuuritegija
- Mulgi valla aasta kultuuritoetaja
- Mulgi valla teenekas kultuuritöötaja – „Mulgi valla Linaõis“

Ettepanekud esitada kirjalikult hiljemalt 31. detsembriks kas e-postiga aadressil mulgi@mulgivald.ee või märksõnaga „tunnustuste ettepanek“ varustatud kirjuna aadressil Pärnu mnt 30, Abja-Paluoja 69403, Mulgi vald

Mulgi valla tunnustuste avaldamise kord on leitav: <https://www.rigiteataja.ee/akt/403052020050>

MULGI VALLA LEHT
MULGI SÕNA

Mulgi valla leht
Väljaandja: Mulgi Vallavalitsus
Lehe pani kokku: Kertu Nellis
Küljendaja: Merike Kask
Trükk: Vali Press OÜ
Tiraaž: 1050 tk
Otsepost Mulgi vallas: Omniva
Leht ilmub kord kuus (välja arvatud augustis).
Jaanuarikuu lehe kaastööd esitada 27. detsembriks aadressile mare.torim@karksi.ee
Info tellimise, reklaamide ja kaastööde kohta: mulgivald.ee/ajaleht

Avaldatud artiklite ja teadete sisulise korrektsuse eest vastutavad autorid. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd vajadusel lühendada ja redigeerida.

Kaunist pühadeaega!

Puhas kargus, mõtlik vaikus,
pikkamisi muutub ööks.
Aastaraamat kesköö paiku
ennast sulle lahti lööb.

Lootust, jõudu, õnnevirvet,
lubab särav jõulupu.
Ehteks lume karrakirmit,
radadele puistab tuul.

Abja-Paluoja muutub perearstiabi korraldus

Abja-Paluoja on kaks ilma perearstita nimistut, keda teenindavad asendusarstid dr Julia Järveküla ja dr Olga Notberg. Alates uuest aastast jääb mõlemaid nimistuid teenindama dr Järveküla koos laiendatud meeskonnaga.

Eestis napib perearste, ent kõige suurem on probleem maapiirkondades. Arstide puudus on suur ka Viljandimaal. „Mulgi vallas on aastaid olnud probleeme perearstide leidmisega. Sageli toimuvad ajutised ja lühiajalised asendused. Tänavu on Mulgi vallas mitu avalikku perearsti konkurssi läbi kukkunud, kuna ükski perearst ei ole nimistut ülevõtmiseks soovi avaldanud. Kohalike

elanike heaolu silmas pidades ja neile stabiilsema perearstiabi tagamiseks on Tervisekassa otsustanud katsetada Mulgi vallas uut perearstiabi teenusemudelit,“ selgitab Tervisekassa raviteenuste spetsialist Reelika Laht.

Perioodil 01.12.2024-30.11.2027 käivitub pilootprojekt, mille toel pakub üks perearstimeeskond arstiabi mitme nimistu patsientidele. Enam kui 3000 patsiendiga kahte nimistut (N0770 ja N0757) jääb uuest aastast teenindama dr Julia Järveküla perearstimeeskond, kellega liituvad ka kaugvastuvõtte tegev perearst ja -õde. Perearstiabi osutatakse endiselt Abja-Paluoja tervisekeskuse I korru-sel, aadressil Järve tn 1/1.

Uue süsteemi kohaselt on patsientide esimeseks kontaktiks perearstikeskuse kõnekeskus, kus

kliiniline assistent või pereõde viib läbi tervise-mure eeltriaaži. Selle põhjal otsustatakse, kas patsient vajab kontakt- või kaugvastuvõttu, tagades kiire ja asjakohase arstiabi.

Uue teenusemudeli järgi teeb üks perearst ko-hapealseid vastuvõtte ja teine kaugvastuvõtte. See teenusemudel võimal-dab lahendada kergemaid tervise-muresid, mis ei vaja füüsilist vastuvõttu, telefoni või muude digivahendite abil. Kaug-vastuvõtte tegev perearst ja pereõde alustavad patsientide teenindamist hiljemalt 1. jaanuaril 2025 ning on vajadusel valmis tegema ka kontaktvastu-võtte, sh perearsti puhku-se või haiguse ajal.

Pane tähele, et ägeda tervisehäire korral tuleb perearstikeskusel tagada arstiabi kõigile nimistu-tesse kuuluvatele pat-

sientidele samal päeval. Mitteägedate tervisehäi-rete korral tuleb arstiabi pakkuda kuni viie tööpäe-va jooksul.

Kõik Mulgi valla elan-ikud, keda muudatus puudutab, saavad selle kohta teate sõnumi, e-kirja või lihtkirja teel novembri jooksul. Selleks, et vajalik info jõuaks inimesteni, tuleb veenduda, et riigi-portaalis eesti.ee on õiged kontaktandmed.

15. jaanuaril kell 17.00-18.30 toimub Abja Kul-tuurimajas (Pärnu mnt 28, Abja-Paluoja) infotund, kus selgitatakse muuda-tusi teenuse korralduses. Kõigil soovijatel on või-malus esitada küsimusi. Kohtumisel osalevad pe-rearstikeskuse meeskond, Tervisekassa ja Mulgi val-la esindajad.

TERVISEKASSA

Tervise-mure tekkimine
Inimesel tekib tervise-mure ja ta võtab ühendust perearstikeskusega telefoni teel või digilahenduse kaudu.

Tervise-mure kirjeldamine
Patsient kirjeldab oma tervise-mure't kas telefoni teel või täidab digilahenduse kaudu vastava küsimustiku.

Eeltriaaž
Pereõde tutvub patsiendi tervise-mure'ga ja teeb eeltriaaži, hinnates probleemi tõsidust.

Suunamine vastuvõtule
Kergemad tervise-mured lahendatakse kaugvastuvõtuna, kas telefoni või turvalise digilahenduse teel.
Tõsisemad tervise-mured lahendatakse perearsti kontaktvastuvõtul.

Ägeda tervisehäire korral peab arstiabi saama samal päeval, mitteägedate tervisehäirete korral kuni 5 tööpäeva jooksul.

TERVISEKASSA

Meeldetuletus hoonete omanikele: uuenevad nõuded laadimistaristule ja tehnosüsteemidele

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA) tuletab meelde, et 1. jaanuariks peab rohkem kui 20 parkimiskohaga mitteiluhoonetel olema paigaldatud vähemalt üks elektri-autode laadimispunkt. Lisaks tuleb ära teha hoone energia-tõhusust oluliselt mõju-tava tehnosüsteemi ener-giatõhususe hindamised.

Uuel aastal saab läbi viieaastane ülemineku-aeg, mis oli mõeldud mitteiluhoonete varus-tamiseks elektri-autode laadimistaristuga. Kui inimestel on igapäeva-seid toimetusi tehes mu-gavad võimalused oma elektri-auto laadimiseks, aitab see aina rohkem teha valikuid keskkon-nasõbralikumate trans-pordivahendite kasuks. Ehitatud elukeskkond peab kohanema inimeste muutuvate vajadustega ning muutuma aina kes-konda säästvamaks.

Alates 2025. aasta 1. jaanuarist peavad kõik olemasolevad mitteilu-hooned, kus on üle 20 parkimiskoha, olema varustatud vähemalt ühe

elektri-autode laadimis-punktiga. See puudutab näiteks büroo-hooneid, kaubanduskeskuseid ja muid asutusi.

Juba 2021. aastast pea-avad uued mitteiluhooned, kus on üle 10 parkimisko-ha, olema varustatud vä-hemalt ühe elektri-autode laadimispunktiga ning juhtmetaristu peab olema igal viiendal parkimisko-hal. Uutel eluhoonetel, kus on üle 10 parkimis-koha, tuleb juhtmetaristu paigaldada igale parki-miskohale.

Ehitusseadustiku § 693 kohaselt tuleb 1. jaanua-riks 2025 hinnata tehnosüsteemide energiatõ-husust olemasolevates elu- ja mitteiluhoonetes, mille tehnosüsteemide nimivõimus on suurem kui 70 kW. Tehnosüs-teemi ülevaatuse käigus hinnatakse kütteallika või jahutusseadme või kombi-neeritud süsteemi korral ka ventilatsiooniseadme tõhusust ja võimsust, läh-tudes hoone kütte- või jahutusvajadusest. Kütte- või jahutus-süsteemi ener-giatõhusust ei hinnata, kui hoonesse on paigaldatud EhS § 694 lõikes 2 sätesta-tud nõuetele vastav auto-maatikasüsteem või mille kütte- või jahutus-süste-

mide energiatõhususe hindamiseks on sõlmitud energiatõhususe leping.

Ehitusseadustiku § 694 sätestab, et olemasoleva-tes mitteiluhoonetes, mil-le kütte- või jahutus-süs-teemi tegelik või projek-teeritud nimivõimsus on suurem kui 290 kW, tuleb tehnosüsteemi energiatõ-hususe suurendamiseks paigaldada 1. jaanuariks 2025 automaatikasüsteem, kui see on tehniliselt teos-tatav ja majanduslikult põhjendatud.

Alates 2025. aastast tuleb tehnosüsteemide energiatõhusust hinnata juba süsteemi paigalda-misel, asendamisel või ümberehitamisel. Tehno-süsteemi energiatõhususe hindaja kannab hinnangu andmed ehitisregistrisse.

Uued nõuded kehtestati ehitusseadustikus 2020.

Laadimispunktide ja juhtmetaristu nõuded erinevatele hoonetüüpidele alates 01.01.2025.

Hoonetüüp	Parkimis-kohtade arv	Laadimis-punktide arv	Juhtmetaristuga varustatud parkimiskohtade arv
Olemasolev mitteiluhoone	Alates 20	Vähemalt 1	-
Uus mitteiluhoone	Alates 10	Vähemalt 1	Vähemalt iga 5. parkimiskoht
Olemasolev eluhoone	Alates 10	-	-
Uus eluhoone	Alates 10	-	Iga parkimiskoht

aastal, et aidata kaasa hoonete energiatõhususe parandamisele ja energia-kasutuse optimeerimisele. Uuendused võimaldavad säästa hoone energiakulu-delt ning vähendada kas-vuhoonegaaside heidet.

Mitteilamute laadimis-taristut, energiatõhusust oluliselt mõjutavate teh-nosüsteemide energia-tõhususe hindamist ja automaatikasüsteemide paigaldamist kontrollib Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA). Elamute nõuete täitmist kontrollib kohalik oma-valitsus ehitusloa ja kasu-tusloa menetluse käigus.

Täpsemalt saab nõuete kohta lugeda ehitusseadustikust.

TARBIAKAITSE JA TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET

100 aastat detsembrimässust

2024. aasta 1. detsembril möödub sada aastat 1924. aasta Eestis kommunistide riigipöördekatsest, mida on nimetatud ka detsembrimässuks.

Igavene au kangelastele!

August Keng VR III/3 (24. jaanuar 1905 Abja vald - sügis 1975 Abja-Paluoja lähedal Alliku talus) oli Eesti sõjaväelane (reamees).

Keng läks sõjaväkke jaanuaris 1924 ning ta määrati 6. jalaväerügementi. Ta viidi augustis 1924 üle Sõjaministeeriumi komandantuuri vahirühma.

Keng oli 1. detsembri varahommikul postil minis-teeriumi peasissepääsul, kui mässulised ründasid seda riigipöördekatse ajal. Sõjaministeeriumi valla-tamiseks mõeldud 23-meheline löögiüksus kogunes Lai tänav 7 salakorterisse ja alustas rünnakut kell 5.25. Mässajad, kellel olid seljas Eesti sõjaväe mund-rid, avasid revolvrimest tule ministeeriumi peasisse-pääsul valves olnud reamees August Kengi pihta, kuid lasid mööda. Seepeale ründas reamees Keng ühte mässulist täagiga ja põgenes tule eest. Ta säilitas külma vere ja lõi sissetungijad tagasi. Vapruse eest autasustati teda 10. detsembril 1924 Vabadusristi III liigi 3. järgu aumärgiga. Selle, esimese Eesti riikliku teenetemärgi autasu sai detsembrimässu mahasu-rumise eest kõigest kümme meest.

Keng abiellus pärast sõjaväeteenistusest lahkumist ja asus elama Abja valda. Ta varjas end alates 1944. aasta sügisest Abja kandi metsades. Alates 1959. aastast elas ta Abja-Paluoja lähedal Alliku talus, kus ta 1975. aasta sügisel suri. Sama talu aeda ta ka salaja maeti.

Koduloo uurijate Salme Vainlo ja Aksel Tiidebergi algatusel ning Abja vallavalitsuse toel (vallavanem Peeter Rahnel) hakati Sõjahaudade uurija Arnold Unti poolt August Kengi hauda otsima suvel 2008. See leiti 11. septembril 2008 ning Keng maeti 2. oktoobril 2008 ümber Halliste kalmistule.

Allikad: Vikipeedia, ajakirjandus

PEETER RAHNEL
Mulgi vallavolikogu liige

Raamatukogupäevad tõid tunnustuse Mulgi valda

Igal aastal, oktoobrikuu viimasel nädalal – 20.–30. oktoobril toimuvad üleriigilised raamatukogupäevad. Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu eestvedamisel toimusid käesoleval aastal raamatukogupäevad juba 35. korda.

„Kohtume raamatukogus!“ on olnud juba pikka aega üleriigiliste raamatukogupäevade tunnuslause. Raamatukogu on kohtumispaik kõigile ja kõigega. Raamatukogu on keskkond, mis saab ennast tutvustada paljude erinevate võimaluste kaudu. Kohtumised võivad olla nii isikulised kui ka tegevuslikud. Kohutada võib oma raamatukoguhoidjaga, mõne kirjanikuga, hea sõbraga, lemmikraamatutega, uute ja vajalike teadmistega, uute tehniliste vahenditega ja digiriigiga.

2024. aasta on kuulutatud Eesti kultuuririkkuse aastaks. Ka raamatukogud on keskendunud mitmekülgse kultuuripärandi tutvustamisele ja väärtustamisele. Kultuuririkkus hõlmab erinevaid traditsioone: keeli, kunsti, muusikat, eluviise ja kirjandust. Kultuurilise mitmekesisuse väärtustamine tugevdab kogukondade vahelisi sidemeid ja aitab meil paremini üksteist mõista. Unustada ei tohi ka erinevate Eesti piirkondade unikaalseid kultuuritraditsioone. Olgu selleks Seto leelo, mis on kantud lausa UNESCO vaimse kultuuripärandi nimekirja, Võro

keel ja kultuur, Kihnu pulmad ja jaanikud või mulgi kultuur ja mulgi rahvusköök (toidud). Selliste traditsioonide elushoidmine tagab meie rikkaliku kultuuripärandi edasiandmise järgmistele põlvkondadele. Raamatukogudes seatakse üles näitusi, mis esitlevad erinevate kultuuride kunsti, käsitööd ja ajaloolisi esemeid. Keelekohtumistes õpitakse teiste keelte kõrval näiteks setu, võru, mulgi või läti keelt. Lastele ja noortele korraldatakse kirjandustunde, kus tutvustakse erinevate kultuuride kirjandust ja kirjanikke, loetakse muinasjutte, legende ja lugusid. See aitab noortel avastada ja mõista erinevaid kultuuripärandeid juba varajases eas. Et tuua sisse erinevaid vaatenurki tehakse koostööd kohalike kultuuriseltsidega.

Kultuuririkkuse aasta kutsus meid kõiki ümbritsevat rohkem märkama.

Igal aastal raamatukogupäevadel tunnustab Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu raamatukogutöötajaid. Käesoleval aastal oli Aasta maaraamatukoguhoidja 2024 auhinna nominendiks Viljandi maakonna raamatuko-

gude poolt esitatud ka Mulgi valla Õisu raamatukogu juhataja Anne Järvis. Anne on Õisu raamatukogus töötanud alates 2013. aastast. 2022. aastal sai Õisu raamatukogu uued ruumid ja 2023. aastal said need ka sisustatud. Anne on kujundanud raamatukogust kaasaegse ja hubase kooskäimise koha. Kohalikud elanikud kasutavad raamatukogu meelsasti. Seda näitab lugejate, laenutuste ja külastuste arvu kasv. Lisaks käib Anne iga kuu Päidre teeninduspunktis raamatuid laenutamas.

Ka Õisus elavad lapsed veedavad meelsasti aega raamatukogus. Anne korraldab neile erinevaid tegevusi ja sisustab koolivaheaegu. Näiteks korraldatakse erinevaid laste endi lavastatud lühinäitemänge, mida esitatakse kohalikele kogukonnale. 2023. aastal liitus Õisu raamatukogu Lugemisu programmiga, mille eesmärk on tekitada lastes lugemisu.

Koos teiste Mulgimaa raamatukoguhoidjatega osaleb Anne Mulgimaa põhikoolide mälumängu „Nupute väljal“ küsimuste koostamisel. Samuti on ta tutvustanud Mulgimaa peremängu ja aktiivselt osalenud selle läbiviimisel. Mulgimaa peremäng on mäng, kus osalejad saavad ise kaasa lüüa erinevates tegevustes, mida mängupunktides on ette valmistatud. Mulgimaa peremängu eesmärgiks

on tutvustada Mulgimaa tuntud ja tundmatuid kohti, ajalugu, seal elavaid inimesi ja kogukondi oma igapäevaste toimetustega.

Anne on kirjutanud artikleid raamatukogu tegemistest valla ajalehele Mulgi Sõna. Samuti seisab ta selle eest, et kohalikus lehes oleks kajastatud üleriigilised tegevused raamatukogudes nagu näiteks mäng „Avasta raamatukogusid“ jm.

Annele on oluline kohaliku koduloo kogumine, talletamine, säilitamine ja kogukonnale tutvustamine. Õisu raamatukogu tähistas möödunud aastal 140. tegevusaastat. Selle tarbeks uuris Anne põhjalikult erinevaid dokumente, mis kajastasid raamatukogu tegemisi erinevatel ajalooperioodidel. Materjalidest koostas ta ülevaatenäituse, mida eksponeeriti esmalt Õisu mõisas ja hiljem raamatukogus. Näitus tekitas inimestes huvi ja soovi lugeda erinevaid artikleid ajaloost. Selle tarvis valmis 100-leheküljeline koduloomapp „Õisu raamatukogu minevikust tänapäeva“. Korrastatud said Õisu raamatukogus olev Õisu Mõisa Laenu Raamatukogu ja Õisu Lugemise Ringi kogu raamatud. Need seisid aastaid kastides ja terviklik ülevaade neist puudus. Juubeliks korrastas Anne kogu ja koostas andmebaasi. Kirjeldatud sai 370 raamatut.

Maaraamatukoguhoidjate päeval sai tunnustust Õisu raamatukoguhoidja Anne Järvis. FOTO: SIRLE TELLIS

Anne osaleb alati aktiivselt üleriigilistes kampaaniates – aprillis Sinilille kampaania, septembris „Tund enne und mobla peost, naudi teost“, novembris Põhjamaade raamatukogunädalal jm. Emakeelepäevaks jagas ta huvilistele raamatukogu Facebooki lehel lugemissoovitusi, et emakeelealaseid teadmisi värskendada ja silmaringi laiendada.

Anne teeb aktiivset koostööd maakonna raamatukogude ja Mulgi Külamuuseumiga. Ta kuulub Uue-Kariste Külade seltsi juhatusse.

Anne on rõõmsameelne ja abivalmis kolleeg, kes annab oma panuse, et maal oleks hea elada ja kultuur oleks inimestele kättesaadav. Ta on oma väljaütlemistes julge, seisab raamatukogu ja lugejate eest.

Maaraamatukoguhoidja päeval anti Annele üle tänukiri piirkonna koduloo väärtustamise ning lugemiskultuuri arendamise ja kirjasõna vahendamise eest.

Palju õnne ja edu, Anne!

SIRLE TELLIS

Kirikukirjanduse näitus Kullas

Reformatsioonipühal, 31. oktoobril, avas Halliste Püha Anna kogudus Kulla leerimajas vanade kirikuraamatute näituse. Ettevõtmise eestvedaja on Anneli Maide, kelle esivanemate kodutalu on Vana-Karistes Lobinal. Naine märkas, et ühe vana piibli tiitellehele oli tema esiisa kolm korda kirjutanud enda nime – Peeter Maide. Jäi mulje, nagu oleks mees proovinud võimalikult ilusti oma nime raamatusse sisse kirjutada, aga alles kolmanda variandiga ise rahule jäänud. See omapärane nimeharjutus viis Anneli Maide mõttele, et küllap on ka teistes majapidamistes samasuguseid lauluraamatuid, katekismuseid ning piib-

leid, mida võiks kogukonnale eksponeerida. Ta tegi üleskutse, et ajaloolise Halliste kihelkonna inimesed tooksid oma perekonnale kuuluvad trükised näitusele.

Raamatuid kogus Halliste raamatukogu juhataja Sirle Tellis ning avamise ajaks oli kohale toodud ligi poolsada eksponaati. Et anda näitusele ajaloolist mõõdet, laenu-tati Viljandi Linnaraamatukogust ka esimese lõunaestikeelse Uue testamendi (1686) ning päris esimese eestikeelse piibli (1739) faksiimiletrükis väljaanded. Kirikuga seotud kirjanduse kõrval on inimesed näitusele toonud 15 laululehte ning kaks leeritunnistust. Piibleid ja lauluraamatuid on

kumbagi kümme konda, lisaks jutluseraamatuid, ilukirjandust ja muud. Vanim trükis on 1847. aastal trükitud piibel.

Kaubi mõisa valitsejamaajast palusime näitusele „Meyers Lexikoni“ ühe köite. See on 19. sajandi keskel ilmunud 56-osaline saksakeelne entsüklopeedia, mis ilmselt kuulub mõisaomanikele von Bockidele. Mõisahoonest on järel ainult varemed, aga Elje Pärn andis näitusele ka foto, millelt näeb mõisa veel tervena. Leksikon pole küll kuidagi seotud näituse üldteemaga, kuid kogukonnale siiski huvitav infokild.

Näitus jääb avatuks 2025. aasta kolmekuningapäevani ja seda saab külastada Halliste raa-

Vanim kirikukirjandus. FOTO: SIRLE TELLIS

matukogu lahtiolekuaegadel. Kui keegi soovib Mulgimaa taludest pärinevaid kirikuga seotud trükiseid väljapanekule lisaks tuua, siis needki võetakse tänuga vastu. Kõik materjalid tagastatakse pärast näitust nende omanikele.

KÜLLIKI ASU

Näituse "Vanim kirikukirjandus" avamisel. FOTO: JAAN MÄNNIK

Mõisaküla muuseumi tegemisi

Peagi on aasta lõppemas ja sobiv aeg vahendada, kuidas on möödunud käesolev aastaring Mõisaküla muuseumis. Palju on olnud meediast kuulda, et turismiettevõtetel on pärast Covidit raske saavutada pandeemiaeelse taset. Rõõmuga võin tõdeda, et käesolev aasta on Mõisaküla muuseumis olnud kasvava külalastatavusega ja seda ka nn madalhooajal ehk enne maikuud ja pärast septembrit.

Alates maikuust, pärast vastavate koolituste läbimist, on Mõisaküla muuseum kantud üle-eestilisse turismiinfopunktide võrgustikku. Kuigi juba varasemalt oli muuseumi külalastajatel ja turismihuvilistel võimalus muuseumist saada turismiteavet, siis nüüd näitab hoone uksele sinisel põhjal turismiinfo märgis, et lisaks muuseumile on tegu ka turismiinfopunktiga.

Sel aastal on 23. novembri seisuga muuseumis käinud 1471 külalastajat 12 erinevast riigist. Nende hulgas on lisaks muuseumihuvilistele olnud koduloo-uurijaid, neid kes vajavad alusmaterjali õpilastööde tegemiseks, turismiinfo küsijaid ja esemete annetajaid. Viimaseid on käesoleval aastal olnud 29 ja suurim annetus saabus muuseumi seoses Mõisaküla kooli tegevuse lõpetamisega. Kastide kaupa fotoalbumeid, õpilaste koostatud loovtöid, fotosid jm materjali alles ootab lahtipakkimist, läbivaatamist ja arvelevõtmist. Näitust, mis kajastab Mõisaküla koolielu aastast 1905 kuni tänaseni, külalastas kodukandipäevade laupäeval 187 inimest. Nende külalastajatega vesteldes selgus tõsiasi, et suurt huvi tuntakse ka endise Laatre kooli tegemiste vastu. Eriti ollakse huvitatud fotodest. Antud vestluste baasil olen alustanud Laatre kooli puudutavate materjalide kogumist ja talletamist Mõisaküla muuseumis. Lisaks külalastajatele, kes käivad vaatamas saalis olevat väljapanekut, on alates kevadisest lume sulamisest kuni sügiseni olnud

Koigi külaseltsi liikmed suvisel tuuril tutvumas Mõisakülaga.

FOTO: ANU LAARMANN

väga aktiivses kasutuses käsidresiiniga sõit allesjäänud rööpapaaril. Muuseumi väliatraktsiooni kasutasid enne isadepäeva Mõisaküla lasteaia lapsed koos vanemate ja kasvatajatega. Kokku lustis raudteel sel hämaral varaõhtul ühe ettenägeliku isa suure taskulambi valguses 44 väikest ja suurt.

Muinsuskaitseku raames käisin Viljandi muuseumi kutsel seal muuseumis pidamas loengut Mõisaküla raudteepärandist. Alates 2010. aastast on Mõisaküla muuseum oma programmiga osalenud üle-eestilises muuseumiöö kavas. Sel aastal oli teemaks „Öös on vabadust“ ja järgmise, 2025. aasta maikuus toimuva muuseumiöö teema on „Öös on raamatut!“. Muuseumiöö osales 96 külalastajat ja traditsiooniliselt lõpetasime pika päeva öömatkaga. Tänavu tegime ringkäigu Mõisaküla „Kirbukülas“ ja kõnelesime sealse piirkonna ajaloo. Sel aastal on käinud 12 ekskursioonigruppi ja huvitava trendina on mõnelgi korral palutud viia tuur läbi mulgi keeles. Viibides Mulgimaal soovitakse kuulda kuidas kõlab mulgi keel.

Sel aastal on muuseumis olnud vaadata kaheksa näitust, millest kaks on olnud külalisanäitused: Viljandi muuseumi poolt koostatud „Vabadussõja mälestussambad ajaloolisel Viljandimaal ja kul-

tuuriloolisel Mulgimaal“ ja Eesti Vabaõhumuuseumi rändnäitus „Raudteemajade saatust“. Antud näituse transpordiga aitas Mõisaküla raamatukogu direktor Evi Oissar. Ülejäänud näitused olen koostanud muuseumi enda kogude baasil, mille suurus on arvuliselt üle 27 000 ühiku. Annetatud esemed alles ootavad arvelevõtmist ja eksponeerimist. Kuni 2025. aasta jaanuarikuu lõpuni on muuseumis vaadata näituse „Emakeelne pühakiri. Piiblid ja usuteemalised trükised“ raames kokku 152 trükist, millest üks on eriti haruldane piibel. Et ülejäänud usuteemalised trükised on kõik Mõisaküla muuseumi enda kogust, siis ühe esimese eestikeelse piibli, mille vanust 285 aastat, andis antud näitusele külalastajatele vaatamiseks Viljandi muuseum.

Tegemist on tõelise rariteediga ja kasutan siinkohal Verni Leivaku 2019. aastal ilmunud kirjutisest „Haruldase piiblikogu aarded“ pärit tekstikatkeid: „1739. aastal ilmunud piiblit trükiti erinevatel andmetel vaid tuhat eksemplari. Neid ei köidetud korruga, vaid vastavalt tellimusele. Piibel maksis kaks rubla – sama summa eest sai talumees osta väga hea hobuse. Esimese piibli tiitelleht oli trükitud punase värviga, aga leiti, et punane on saatana värv ja need rebiti välja. Punase tiitellehega esimesed

piiblid on tõelised haruldused.“ (Leivak, V., 2019)

Praegu muuseumis väljapanud näitusel on vaadata muuseumi enda kogudesse kuuluv teine eestikeelne piibel aastast 1773 ja on trükitud Tallinnas. „Algselt trükiti teist eksemplari Peterburis, kust osa raamatuid toodi Eestisse laevaga ja osa hobuvankritega. Laev läinud põhja ja meieni ongi jõudnud vaid need, mis toodi hobustega – umbes 70 eksemplari. Hiljem trükiti teist eksemplari juurde Tallinnas/.../ Ent ehk tekitaks austust seegi, kui teataks, et kuni 1780. aastani valmistati Eestis piiblite kirjastamiseks paberit käsitsi. Rápina naised tampisid mädanevat tekstiili, mis vormiti lehtedeks. Lisaks on paljud piiblid köidetud käsitsi ja nahkkaasi nende ümber võib pidada kunstiteosteks.“ (Leivak, V., 2019)

Muuseumid pakuvad palju põnevat vaatamist ja alati saab kuulda ja näha nii esma- kui korduvkülalastusel uut ja huvitavat teavet. Saabuv 2025. aasta on Mõisaküla muuseumile eriline – täitub 55 aastat muuseumi asutamisest. Täna kõiki muuseumi külalastajaid, huvilisi ja annetajaid ning soovin teile meeleolukate muuseumikülalastustega uut aastat.

ANU LAARMANN

Mõisaküla muuseumi juhataja

Meelde jääv aasta

Peatselt kirjutame aasta 2024 ajalukku. Kuidas jäävad meenutama lõppevat aastat eakad Karksi-Nuia Pensionäride Ühendusest? Neil kõigil on oma isiklikud mälestused, kuid kindlasti jäävad mäletama ka toredaid ühiseid koosviibimisi jututoas ja huvitavaid elamusi ning avastusi reisidel.

Meie inimesed on tänased kodused pensionärid, kes soovivad olla kursis tänapäeva muutustusega ja toimuvaga maailmas. Samuti on nad kaasamõtlevad oma valla elus. Et olla kõigega kursis, tulevad kuni 30 inimest iga kuu viimasel teisipäeval jututupa, et koos arutada maailmaasju ja saada vastuseid küsimustele. Meid on külalastanud mitmed külalisesinejad, vallajuhid ja volikoguliikmed. Eriti hea koostöö on sotsiaaltööspsialist Liivi Loiga, kellel jagub meie jaoks alati aega.

Iga jututoa päevakorda lisab pidulikkust rikkalik kohvilaud ja sünnipäevaliste meelepidamine. Lisaks jututoale toimuvad kolmapäevased kokkusaamised – kellel mure, hea mõte, või rööm jagada. Igal esmaspäeval koguneb rühm kepikõnni rajale ja neljapäeviti kultuurikeskusesse võimlema. Vahel on lihtsalt naised omavahel ja juttu jagub. Oleme aru saanud, et suhtlemine on väga vajalik ja oluline. See annab teadmise, et me ei ole ükski. Naised on tragid ja toimekad, suvel saadi hakkama Vanaema kohviku korraldamisega.

Tegelikult on meie inimesed väga reisihuvilised. Et enamiku vanus ületab 80. eluaasta, siis pikemaid väljasõite ette ei võeta. Igal aastal on korraldatud mitmeid ekskursioone, nii ka tänavu. Suvehooaeg algas magusalt Ruhja jäätisevabrikus, edasi külalastasime Mulgi hoolekandekeskust Mõisakülas. Huvitav oli tutvuda Kärstna hooldekodu eluga. Uudistasime korrastatud Kärstna mõisahoonet, sealset väljapanekut Kärstna kooliloost ja vaibanaütust. Tarvatu käsitöökojas sai imetleda imelist mulgiteemalist näputööd. Tõelist avastamisrõõmu pakkusid Valgamaal asuv Riidaja mõisahoonet puit-ehtis ja mõisa südames asuv Mäe-Koda kohvik.

Ei saa mainimata jätta Võrtsjärve järve muuseumi külalastust, kus sai näha kõiki Eestimaa jõgedes ja järvedes elavaid kalu ja maitsta imemaitavat angerjassuppi. Järjekordselt tõdeti, et Eestimaa on meile veel väga palju avastamata paiku. Kepikõnnid ja organiseerisid huvitava ekskursiooni Lätimaale. Võeti osa maakondlikust eakate päeva üritusest. Head sõprussidemed Viljandi Pensionäride Liiduga on võimaldanud soovijatel osa võtta eakate konverentsidest, seekord raviprotseduuridega SPA Pärnu Tervises.

18. detsembril on oodatud kõik pensionärid kultuurikeskusesse piparkoogihommikule. Oleme tänulikud vallale, et meie eakatel on oma kodu Kalda tänav 6B ruumides, kus kokku saada ja toimetada. Soovime, et tegevused seal ei katkeks ja leiduks inimene, kes selle eestvedamist vabatahtlikult jätkaks.

Karksi-Nuia Pensionäride Ühendus soovib kogu vallarahvale rahulikku jõuluaega ja meeleolukat aastavahetust!

OLGA PALU

Karksi-Nuia PÜ juhataja esimees

Reisihuvilised Kärstnas.

FOTO: OLGA PALU

Sügisese kohtumised Õisu raamatukogus

Traditsiooniliselt tähistatakse 20.–30. oktoobrini üle Eesti raamatukogupäevi. Sel ajal toimub raamatukogudes väga palju erinevaid üritusi nii lastele kui täiskasvanutele. See nädal aitab näidata raamatukogude tähtsust kogukondades, tutvustada erinevaid raamatukoguteenuseid ja loomulikult edendada ja hoida eestikeelset kultuuri ja kirjandust.

Tore traditsioon on ettelugemispäev, mis on 20. oktoobril. Sel aastal langes see kuupäev nädalavahetusele, mistõttu paljudes raamatukogudes korraldati lugemist esmaspäeval. Ettelugemise eesmärgiks on edendada laste lugemisoskust ja armastust lugemise vastu, ning tutvustada erinevaid raamatuid ja autoreid.

Õisu raamatukogu kutsub külla lasteaia mudilased, et neile tutvustada raamatut „Lendav järv“, milles on 50 rahvajuttu ja legendi kogu maailmast. Kuna 2024 aasta on kultuuririkkuse aasta, siis sai ettelugemiseks valitud lugu just sellest raamatust. Lasteaia mudilased said kuulata Iiri muinasjuttu „Mesilane, hiir ja mar-

dikas“. Lapsed kuulasid vaikselt ja tähelepanelikult. Pärast jutu kuulamist said veel paljud raamatud läbi sirvitud ja nii mõnigi põngerjas tuli hiljem uuesti raamatukokku, et koju mõni meeldima hakanud raamat laenutada.

Raamatukogudel on tähtis roll teemanädalate tutvustamisel, küllastajatele antakse võimalus tutvuda erinevate temadega, jagatakse oma teadmisi ja õpitakse üksteiselt. Mulgi nädala raames oli Õisu raamatukogus väga huvitav kohtumine käsitöomeistri Eve Raskaga. Eve on lõpetanud Rahvakultuuri Keskuse ja Kultuuriakadeemia poolt korraldatud Viljandimaa rahvarõivakooli esimese lennu. Ta rääkis meile Mulgi rahvarõivastest

ja tutvustas enda tehtud rahvarõivakomplekti.

Samal ajal oli raamatukogus raamatunäitus „Rahvusmuustrid meie igapäevaelus“. Rahvusmuustrid ei ole vaid lihtsalt kaunistused, nad kannavad edasi erinevaid lugusid ja tähendusi, aitavad mõista meie minevikku ja pärandit. Praegusel ajal on rahvusmuustrid leidnud taas laialdast kasutamist meie argipäevas. Raamatukogus on küllastajatel pidevalt mingi näitus vaadata, olgu selleks siis rändnäitus või lasteaia põnnide toredad tööd.

Novembrikuu tähelepanuväärsemaks ürituseks oli kahtlemata kohtumine ajakirjaniku ja kirjaniku Märt Treieriga. Kindlasti ta pikemat tutvustamist ei vaja, väga paljudele on ta tuttav just Vikerraadio eetrihäälena. Tema sulest on ilmunud triloogia Vikerraadio hommikuprogrammi jaoks kirjutatud hommikujuttudest, milles kirjeldab igapäevaelu ja inimesi – „Hommikujutud hilisele ärkajale“ (2020), „Eluolulised lood“ (2022) ja „Ennäe

Õisu lasteaia mudilased ettelugemise päeval raamatukogus.

inimest“ (2023).

Alles hiljuti ilmus tema sulest esimene ilukirjanduslik kogum „Ära. Laulud laokil inimesest“. Õisu mõisa hurbases kaminasaalis praksuva tule paistel said külalised kuulata tema lugusid tele- ja raadiotööst ning muidugi raamatutest. Jutuks tulid ka

muud teemad, mis igapäevaeluga seotud. Mõnusat meeleolu aitas luua külalise klaverimäng, õhtu jooksul klaveripala. Soovijatel oli võimalus kohapeal ka raamatut osta ja autogrammigi saada. Oli väga meeldiv õhtu ja aitäh kõigile osale-

jatele. Siinjuures tahaksin väga tänada Mulgi Kultuuri Instituuti, Piret Leskovat ja Õisu mõisa, et aitasite seda kohtumist meelde jäävaks muuta.

ANNE JÄRVIS
Õisu raamatukogu juhataja

Tähistasime Klubi 60+ sünnipäeva

Uue-Kariste klubi 60+ tähistas 7. novembril oma kaheteistkümnendat sünnipäeva. Tänu klubi eestvedajatele on siinses piirkonnas püsinud organiseeritud aktiivne kultuuri- ja selt-sielu.

Külas on käinud palju meile tuntud kultuuri- ja ühiskonnategelasi. Sünnipäevapeo koosviibimisele olime külla kutsunud siinsest piirkonnast Sammaste külast Torimo talust pärit luuletaja ja kirjastaja Peeter Ilusa.

Peeter rääkis põgusalt oma tegemistest ja loominguist. CD plaadil "Tuli asub teele" on tuntumad laulud "Raagus sõnad" ja "Vana vaksal". Nendele lauludele on sõnad kirjutanud Peeter Ilus ja viisi loonud Rein Rannap. Selle CD plaadi kinkis Peeter kõigile klubi liikmetele.

Aastast 1985. on Peeter kirjastuse Penikoorem asutaja ja juht. Enne oma kirjastuse asutamist on ta osalenud mitme väljaande toimetamisel ja koostamisel. Rahvamajale kinkis Peeter enda tõlgitud ja ümberjutustatud eeposed „Manas“,

„Jedigei“ ja „Vägimees Koblandõ“. Tema loominguist on teada mitu raamatut nagu „Lõbu ja himu“, „Vesipapp ning puruvana“ jne. Ta on olnud 1970. aastate lõpus Vabandusraadio eestikeelsete saadete kaastöölise, eetris kasutas varjunime Juhan Pöder.

Peeter on üks Mulgide seltsi taasasutaja. Seltsi taasasutamise koosolekut juhatas Peeter Ilus ja selle protokollis Ülo Ruubel 23.05.1989 Tallinnas. Kaitseliidu taasasutamisel 1990. aastal oli Peeter Ilus selle ajutise juhtimiskeskuse üks kolmest liikmest.

Peetri isa, õigusteadlane Elmar Ilus (1898–1981), oli Tartu Ülikooli Rooma õiguse professor. Pärast sõda andis ta Ülikoolis kaht üldkursust, milleks olid Rooma õigus ja tsiviilõiguse üldosa. Ta oli sellel ajal ainuke professor Nõukogude Liidus Rooma õiguse alal. 1950. aastal vallandati Elmar Ilus Ülikoolist seoses alanud "nõiajahiga". 1962. aastal vallandati mässav professor "poliitilistel põhjustel" uuesti.

Peetril on sügavad juured Torimo talus. Halliste

kihelkonna Sammaste suurtalu Torimo talu isandad on ajaloos teada juba 16. sajandist. Torimo talu oli siinse piirkonna üks jõukamaid ja kuulus Peetri suguvõsala. Perenimed muutumise käigus sai Torimo Märdist esimene Ilusanimeline peremees – Märt Ilus (1822–1912). Märt on olnud ka Kaarli (Rimmu) vallavanem. Märtil oli kaheksa last. Tema järglastest on võrsunud mitmeid tuntud kultuuri- ja ühiskonnategelasi. Vanemast pojast Mihklit (1857–1905) sai järgmine Torimo talu peremees ning temast kujunes valla ühiskondliku elu initsiaator ja eestvedaja.

Mihkel oli mitmekülgsed annetega muusika- ja laulumees. Taludes leidis ikka muusikamehi ja nendest ei olnud raske kokku seada tervet orkestrit. Orkestriproovid toimusid enamasti Taru talus. Taru oli tollal tähtis noorte kooskäimise koht, kus oli park ja kügeplats. Selles pargis toimusid ka muusikapeod. Ega neil polnudki vaja palju proove teha, sest igas talus oli andekaid pillimehi ja lauljaid, paari prooviga

võis peo maha pidada.

Tüli naabertalu Taru Raeksoniga viis Mihkli isaga nii riidu, et isa keeldus Torimo talu Mihklile pärandamast, andis vaid maalapi talu südames. Mihkel asutas sinna puukooli ja mesila. Mihkel abiellus Taru talu tütrega Maret Raega (1860-1919) ja asus elama Tarule. Kui neil sündis esimene poeg kellele pandi nimeks Märt, kutsus isa poja talu tagasi ja pärandas ikka talu Mihklile.

Taluperemehena oli Mihkel kui adra ette rakendatud ööbik. Paarkolm korda aastas tegi ta endale „hinge- ja vaimupuhastust“. Selleks tegi ta laari õlut, laskis perenaisel teha head korpi, saatis sulased ja tüdrukud paari-kolme hobusega küla peale muusikamehi kokku koguma ja Tarule tooma. Siis läks lahti pidu, mis kestis 24 tundi järjest ja teinekord rohkemgi.

Talutöö kõrval tegi Mihkel ka aktiivselt ühiskondlikku tööd. Aastatel 1876–1877 oli ta Araku kooli õpetaja, tema eestvedamisel asutati Rimmus 1880. aastal Karskuseltsi Säde. Mihkel tegi ka

Peeter Ilus vestlusringis.

FOTO: AIMUR TALU

kaastööd Jakob Hurdaga rahvaluule kogujana.

Torimo talu üks viimastest omanikest oli Mihkli poeg Heino Ilus. Eesti okupeerimisega võõrandati talude omandiõigused. Suuremalt jaolt saadeti talude omanikud, kes ei jõudnud emigreeruda Siberisse.

Mingi osa Torimo talust on siiani säilinud ja selle

on pärinud Peeter Ilus. Praegu elab seal Peetri poeg Himot-Märt Ilus.

Soovime Peetrile korradaminekuid edaspidises loominguulises tegevuses.

AIMUR TALU
Klubi 60+

Laine Pedaja – 25 aastat kultuuri edendamist Hallistes ja Mulgi vallas

Laine Pedaja.

FOTO: ERAKOGU

Laine Pedaja on inime-
ne, keda teatakse ja hin-
natakse Halliste ja Mulgi
valla kultuurielu rikastaja-
na. Tema teekond kultuuri-
maastikul algas Halliste

rahvamajast, kus ta juhenda-
b edukalt *showtantsu*-
rühma Aerodünaamilised.
Varsti pärast ringijuhenda-
jaks asumist kutsuti ta
juhtima Halliste rahva-

maja, kus tema peamiseks
eesmärgiks sai kogukonna
kultuurielu elavdamine ja
inimeste kokku toomine.

Aastate jooksul võttis
Laine vastu ka uue välja-
kutse, asudes samal ajal
juhtima ka Mõisaküla kul-
tuurimaja. Tema panus
neisse rollidesse on olnud
erakordne. Ta on loonud
mitmeid tantsurühmi, ju-
hendanud näiteringe ning
lavastanud teatritendusi.
Tema töö tulemusena on
tantsurühmad ja etenduse-
d saanud osaks kohalike
elanike kultuurielust.

Laine ei ole piirdunud
vaid kultuuriürituste kor-
raldamisega. Tema eest-
vedamisel on kirjutatud
mitmeid edukalt rahasta-
tud projekte, mille tulemu-
sena on renoveeritud nii
Halliste rahvamaja kui ka
Mõisaküla kultuurimaja.
Need projektid on tõstnud
kogukonna elu kvaliteeti,
pakkudes kaasaegseid ja
mugavaid tingimusi
kultuuriürituste korralda-
miseks.

Lisaks projektidele on
Laine panustanud ka noor-
sotöösse ja olnud aktiivne

mitmesuguste kogukonna-
ürituste – emadepäevad,
laulupeod, Mulgi kultuuri
tähtpäevad jpm – korral-
damisel. Tema juhtimise
all on Halliste ja Mõisaküla
rahvamajad muutunud
kohaliku kogukonna süda-
meks, kus inimesed saavad
osa mitmekülgsest ja sisu-
kast kultuuriprogrammist.

Laine Pedaja 25 aastat
pühendumist kultuuri-
tööle on inspireeriv näide
sellest, kuidas üks inimene
suudab oma kire ja tööga
rikastada terve kogukonna
elu. Ta oskab märgata ja
väärtustada Mulgi valla
tegasaid elanikke ning
pakub neile uusi võimalu-
si eneseteostuseks. Tema
tegevus on jätnud püsiva
jälje Mulgi valla kultuuri-
maastikule.

Tulevikuks soovime Lai-
nele palju uusi projekte,
edukaid üritusi ja innusta-
vaid hetki, mis kannaksid
edasi tema pühendumist
kultuuri edendamisele
ning kogukonna rikasta-
misele.

MULGI VALLA
KULTUURI TÖÖTAJAD

Abja Accordion Band viis sel sügisel oma muusikat nii Soome kui ka Leetu

Abja Accordion Band ning Ants Taul Sibeliuse monumendi taustal. FOTO: ERAKOGU

Oktoobri lõpus suundusid Abja Accordion Band ning Ants Taul lühikesele kontserttuurile Soome, kus anti kokku neli kontserti. Esineti nii Hauhos, Loppis kui ka Salos. Kontsertreis kestis kokku viis päeva ning lisaks musitseerimisele külastati ka erinevaid vaatamisväärsusi.

Kontserttuuri peakorraldajateks olid tuntud Soome akordionistid Seppo Lankinen ning Seppo Soittila, kes esinesid ka 28. augustil toimunud XIV Mulgimaa pealinna akordionifestil. Lisaks korraldamisele tegelesid Seppod ka külaliste majutuse ning toitlustamisega.

Kontsertreis möödus edukalt ning publik võttis esinejaid vastu ülimalt vaimustuse ning suurte kiidusõnadega.

Septembri alguses käidi ka traditsioonilisel reisiril Leetu, Šiauliaisse, kus üheskoos läti ja leedu muusikutega tähistati Šiauliai linnapäevi. Lisaks kontsertetastele nauditati maitavat toitu, hiiglaslikku paraadi ning lummatvat lasershowd.

ISABELA MURAŠIN
Abja Accordion Bandi liige

Mulgimaa suurimast muusikafestivalist valmis dokumentaalfilm

Eesti telefilm ja Eesti Rahvusringhäälingu värskelt valminud dokumentaalfilm „Urissaare Kauboid“ toob kinolinale ääremaa muusikafestivali saamisloo, kuid jutustab ka sõprusest, teatatest ja heast muusikast.

Urissaare Kantri Festivali teavad Mulgi vallas vist kõik. Igal aastal toob see kokku sadu kohalikke ja paartuhat külastajat mujalt Eestist. 12 aastat tagasi sünnipäevapeost alguse saanud festival tähistas sel suvel oma 10. sünnipäeva ehk just täpselt niipalju festivale on toimunud avalikult.

10–12 aastaga pole sisuliselt palju muutunud. Peakorraldaja Priit Oks avab külastajatele oma koduvärvad, kutsub kokku toredad esinejad ning rahvas naudib. Iga aastaga saab festivaliala rohkem valmis ja korralikumaks. Kui esimestel aastatel ter-
vitas külastajaid sissepääsu kõrval olev kuurilobudik ja Saloonis sai tantsu lüüa muldpõranda peal (ja, oi, kuidas see tolmas), kuid see kõik käis justkui maaeluga kaasas. Nüüd on ala pealt kadunud nii vana kuur, Salooni põrandaks on sirge puitparkett ja

mudagi jääb hoovipeal iga aastaga vähemaks. Kuid maaelu hõng on sellest hoolimata alles jäänud.

Uues dokumentaalfilmis rullub lahti 10. juubelifestivali korralduslugu ja vaataja saab teada ka seda, kuidas kõik kunagi alguse sai. Kaamerameeskond jälgis Urissaare kantri eeltoimuvaid talgupäevi ning oli kohal läbi aegade rahvarohkeimal festivalil. Kes on need inimesed festivali õnnestumise taga, kes on külastajad ja millised muusikud astuvad lavale? Film viib meid korra tagasi suvesse, annab suurepäraselt edasi festivali tõelise olemuse ja loo sellest, kuidas hoole ja armastusega tehes sünnib Eesti muhe-
daim farmifilingu festival.

Suur tänu filmi tegijatele Erle Veberile (režissöör ja montaaž) ning produtsent Andres Arrole, kes filmisid üles tohutu koguse materjale, kuid suutsid kokku panna just selle

kõige vajalikuma.

Andrese käe all on see juba kolmas kohaliku elu eripärasid ja tugevusi näitav film. 2022. aastal valmis mootorisporti tutvustav film „Porised prillid ehk mootorisportist Karksi-Nuia moodi“ ning 2024. aasta alguses jõudis

kinolinale „Tantsutajad ehk rahvatantsust Karksi-Nuia moodi“. Tantsufilmi ning Urissaare kauboid režissööriks on Erle Veber, kes ütles, et varsti tunneb ta juba kõiki nuiakaid nägupidi.

MAE RAE
Kantri vabatahtlik

Naiskodukaitse Sakala ringkond pärgas tegusaid liikmeid

Kolmapäeval, 27. novembril tähistas Naiskodukaitse Sakala ringkond organisatsiooni 97. aastapäeva Kildu külalistemajas. Pidulikul sündmusel võeti tegus aasta kokku ning jagati tunnustusi silmapaistvatele liikmetele.

Aasta naiskodukaitsja 2024 on Viljandi jaoskonna esinaine Mariliis Tammeväli.

Pühendunud tegevuse eest pälvisid tunnustuse ka mitmed Karksi jaoskonna liikmed.

Aasta plaasterdaja 2024 on Ebe Õnne, kes on üsna lühikese aja jooksul meditsiinivaldkonnas ennast kõige rohkem täiendanud. Ta õpetab kõike õpitut ja kogetut ka rõõmsalt edasi. Ühtlasi omistati Õnnele ka Liiliaristi V klass. "Ebe on alati positiivne, lahendustele orienteeritud ning julgub võtta vastutust. Ta on mitmekülgsete oskustega ning tegeleb enesetäiendusega. Ebe on alati valmis panustama nii Naiskodukaitse, noorte kui

Naiskodukaitse Sakala ringkonna Karksi jaoskonna liikmed (vasakult) Kersti Purge, Kaire Kannistu, Tea Raidsalu, Mari Mesipuu, Elerin Öövel ja Janika Koitla Naiskodukaitse 97. aastapäeva peol.

FOTO: GUNNAR TEAS

Kaitseliidu tegemistes. Ta on esindanud Sakala ringkonda ja malevat erinevatel võistlustel."

Aasta meediaguruks 2024 valiti Tea Raidsalu, kes on tõestanud ennast usaldusväärse ja tasakaluka infovahendajana.

Aasta roheline 2024 on Janika Koitla, kes ei jäta ühtegi väljakut-

set kasutamata olgu see siis väljaõpe, õppus või ringkonna edukas esindamine sõjalis-sportlikel võistlustel.

Naiskodukaitse keskujuhatus tēnukirja pälvis aktiivse tegevuse eest Mari Mesipuu.

Naiskodukaitse Sakala ringkonna juhatus tēnukirja said pühendunud

tegevuse eest Tea Raidsalu, aktiivse tegevuse eest Kersti Purge ning Naiskodukaitse pildis hoidmise eest Kaire Kannistu.

Tēnukirja ja meene 20. aasta aktiivse tegevuse täitumise puhul organisatsioonis sai Helina Eelmaa.

KARKSI JAOSKOND

Aasta kaitseliitlane 2024 Toomas Rebo

Toomas Rebo on Ümera üksikkompanii pealik. Ta on aus, kohusetundlik, teotahteline ja isamaaline Kaitseliidu liige. 2023. aastal panustas ta Kaitseliidu tegevusse ligi 1000 tundi ja sel aastal on panustanud vähemalt 500 tundi. Tema eestvedamisel arendatakse pioneerialast kompetentsi mitte ainult Sakala malevas, vaid kogu Lõuna maakaitseringkonnas.

Toomas Rebo kuulub ka Sakala maleva juhatusse. Tema eestvedamisel on Ümera üksikrühmast saanud üksikkompanii ja 2024. aastal oli üksikkompanii juurdekasv 20 protsenti.

Lisaks Kaitseliidu tegemistele õpetab ta riigikaitse-õpetust Abja gümnaasiumis. Abja gümnaasiumis asutas ta Noorte Kotkaste Sakala maleva Ilvese rühma ja on aktiivne rühmapealik. Augustis 2024 valiti Rebo Noorte Kotkaste Sakala malevapealiku abiks.

2023. ja 2024. aastal viis ta Lõuna maakaitseringkonnas läbi kortermaja keldrisse varjendi ehitamise projekti.

Toomas Rebo on süstemaatiline ja kaasav. Kaitseliidu töö ja oma igapäevase töö ühendamiseks on ta saavutanud palju uusi väljundeid, mis on viinud uute silmapaistvate arenguteni. Toomas Rebo on eeskujuks kogu Ümera üksikkompaniile ja kogu Sakala maleva liikmeskonnale.

Allikas: Sakala malev

FOTO: GUNNAR TEAS

Noorkotkad ja kodutütred käisid Lilli metsades sügislaagris

Laagrilised koos Jaak Põldmaaga.

FOTO: ELERIN ÖÖVEL

Oktoobrikuu kolmandal nädalavahetusel kogunesid Sakala maleva Abja rühma ja Karksi-Nuias tegutseva Kaheksajala rühma noorkotkad ning Ilveste rühma esindaja Lilli metsadesse, et võtta osa meeldejäädavast sügislaagrist. Kuna seltsis

on segasem ja lõbusam, liitusid ka Karksi-Nuia Rukkilille ja Abja rühma kodutütred!

Kolm päeva olid täis seiklusi, uusi oskusi ja meeskonnatööd looduse keskel. Esimene päev mõõdus laagri püstitamist harjutades ja ahjuvalve

graafikut koostades. Teisel päeval pandi proovile oma täpsus ragulka, *airsoft*'i, *paintball*'i, õhupüüsi ja õhupüstoli laskmises Maarjo ja Kristo valsa pilgu all. Enne lõunasööki värskendati teadmisi esmaabi andmisest – alates pisihaava sidumisest kuni

Noored Kotkad ja Kodutütred sügismatkal.

FOTO: EBE ÕNNE

elustamiseni Birgiti ja Elerini juhendamisel.

Kui Kaisa valmistatud maitsev lõunasöök oli söödud, suunduti Mulgi Elamuskeskusesse, kus meid ootas Ly Laanemets ja sügisene rabamatk. Matkal otsiti toiduks kõlbulikke taimi ja marju, millest noored koos Lyga valmistasid maitstva õhtuote. See oli suurepärase praktiline õpe ja kogemus!

Päev, mis oli juba täies hoos, jätkus metsavendade radadel. Noored viis

hoogsal sammul Taevamäe rajale Jaak Põldmaa, kelle nad hiljem ka laagrisse kutsusid, et rohkem Lilli kandi metsavendade elust kuulda.

Teise päeva õhtusse mahtus veel natuke riviõpet, et paraadidel ja pidulikel üritustel samm kindlam oleks. Kolmandal päeval pakiti rahulikult laager kokku, hooldati telkimisvarustus ja enne kojuminekut õpetasid noorkotkad Eerik, Marten ja Martin laag-

rilistele, mida nad Lätis Jaunsardzede juures köietehnika õpitoas õppisid. Selleks pandi üles takistuste ületamise rada ja harjutati Klemheisti sõlme, mida oli lihtsam meelde jätta kui „alpinistide sõlm“.

Laager sai teoks tänu Isamaalise hariduse programmile.

Täname kõiki osalejaid ja korraldajaid!

EBE ÕNNE

Noorkotkaste Abja rühma rühmapealik

Karksi Kultuuriseltsi tegus aasta

Tänavu täitus Karksi Kultuuriseltsil 26. tegevusaasta. See on ühe külaseltsi jaoks märkimisväärne aeg, kuhu on mahtunud investeringuprojektid külamaja renoveerimiseks ja seltsi materiaalse baasi tugevdamiseks, arvukalt õppe- ja koolituse, kohtumisi, kultuurilisi sündmusi jm. Selts haldab külamuuseumi, kus on püsiekspositsioonid lähiajastust ja kus säilitatakse piirkonna koduloolist materjali.

Karksi Kultuuriseltsi järjepidevaks põhitegevuseks on rahvuslik käsitöö, sh kangastelgedel kudumine. Seltsi käsitöökambri on neljad kangasteljed, kus kootakse kaltsuvaipu, linikuid ja istmekatteid ning täidetakse eriotstarbelisi tellimusi. Aastate jooksul on palju käsitööhuvilisi Anne Kaljumäe käe all omandanud algteadmised ja oskused kangastelgedel kudumiseks. Inimesed tulevad ja lähevad – seltsist on läbi käinud nii algajad kui ka oma oskuste täiendajad.

Käesoleval aastal viis Karksi Kultuuriselts läbi projekti „Täiendame käsitööoskusi“, mida toetas kohaliku omavalitsuse

programm. Üheks tegevuseks oli lastele korraldatud käelise tegevuse päev, aga projekti põhitegevuseks oli kangakudumise koolitus. Meile tuli külla väga armas ja suurte kogemustega koolitaja Veinika Västriku Turgi talust. Osalejad õppisid kangastelgedel kuduma erinevate mustritega kangaid, vaipu ja kanded. Programmi raames alustasime ka koolitusega, milles tegime tutvustust Mulgi rahvarõivastega. Kuivõrd huvi isevalmistatud rõivaste vastu on suur, siis soovime jätkata Karksi-Halliste naise rahvarõivaste valmistamise koolitustega.

Silmaringi avardas ja uusi ideid pakkus õppe- ja Tartumaa käsitöökambri muu hulgas Jaago talu ja Turgi talu. Talurahva vastuvõtulisooja meelde jääv – meile tutvustati nende põnevaid tegevusi ja tulevikuplaane, mis oli väga inspireeriv.

Käsitööalastele koolitustele ja õppepäevadele ei mahu alati kõik soovijad, seepärast plaanib Karksi Kultuuriselts korraldada jätkukoolitusi kanga kudumiseks, rahvariite valmistamiseks

Turgi talu külastusel augustis.

FOTO: JAANIKA TOOME

ja muude käsitööoskuste omandamiseks.

Kõik lugejad, kellele tekkis huvi Karksi külamaja käsitöökoja tegemiste vastu, on meile lahkesti külla oodatud!

Karksi Kultuuriselts

tänab toetuse eest kohaliku omavalitsuse programmi ning tunnustab head koostööd Mulgi vallaga, Karksi külamajaga ja külavanemaga.

GERLY KANGUR
juhatuse liige ja käsitöö entusiast

„Suured ja väikesed tähed“ tõi esile Abja kogukonna andekuse

Abja gümnaasiumis leidis hiljuti aset kauaoodatud talendishow „Suured ja väikesed tähed“, mis tõi lavale erinevas vanuses esinejad – õpilased, õpetajad, lapsevanemad ja teised Abja gümnaasiumi sõbrad. Korraldajateks olid ka Abja muusikakooli rokibänd RütmiKütid. Üritus oli täis muusikat, tantsu ja loovust, pakkudes publikule unustamatuid elamuusi.

Talendishow idee sai alguse juba eelmise aasta kevadel, kui huvijuht Annika Leighton ja sotsiaalpedagoog Cäro-Ly Helve jäid pärast koolis toimunud solistide õhtut arutlema noorte andekuse üle. Kuna solistide õhtu keskendus peamiselt laulule, otsustati luua üritus, kus igaüks saab särada oma tugevustes – olgu selleks laul, tants, maagia või hoopis midagi muud.

Ürituse elluviimiseks kirjutas Cäro-Ly projek-

titaotluse, mille abil saadi Mulgi vallalt toetust. Koostöös väga tublide noortega loodi hoogne ja sisukas programm, kuigi ettevalmistusperioodi

saatsid väljakutsed. Viimase hetke muudatused esinejate rivis haigus- te tõttu lisasid pinget, kuid tänu korraldajate leidlikkusele ja esinejate

paindlikkusele sujus kõik edukalt.

Koolimaja oli täis rõõmu ja pidulikkust, kui laval särasid nii noored kui ka kogenumad esinejad. Abja Noortekeskuse etteastes lõi kaasa lausa nii kogunud muusik nagu Tõrlep. Publik nautis kirglikke etteasteid, humoorikaid sketše ja meelde jäävat muusikat. Eriline tänu kuulub kõigile, kes ürituse õnnestumisele kaasa aitasid – korraldajatele, esinejatele, abilistele ja loomulikult Mulgi vallavalitsusele, kes projekti toetas.

Talendishow „Suured ja väikesed tähed“ tõestas, et Abja kogukonnas leidub ohtralt andekust ja ühtsustunnet. Loode- tavasti saab sellest traditsioon, mis toob kokku noored, õpetajad ja lapsevanemad ka tulevikus.

ANNIKA LEIGHTON
Abja gümnaasiumi huvijuht

Jaan Rannapi nimelise jutuvõistluse „Mina olen mulk“ kokkuvõte

Äsja lõppes 14. Jaan Rannapi nimeline jutuvõistlus, mille teemaks tänavu oli „Mina olen mulk“. Võistlusele laekus 16 tööd – nii jutte kui luuletusi. Žüriisse kuulusid Mulgi valla raamatukogude töötajad: Anne Järvis, Riin Laeneste, Evi Oissar, Mare Torim, Tea Saaremägi, Sirle Tellis, Marvi-Liina Riid, Ingrid Porkanen ja mulgi kultuuri asjatundjana Alli Laande. Žürii otsuse alusel jagunesid tunnustused järgmiselt:

7.-9. klass

I Ramon Miikael Purju
II Sten Hendrik Kivikas
III Helena Suurmets

10.-12. klass

I Melissa Osijärv
II Isabela Murašin
III Sten-Erik Akel

Lisaks sai ära märgitud Marleen Vainoneni luuletus. Tänavuse AGU SIHVKA preemia – 100 eurot, võitis Angelika Tukkk.

Žürii nimel

INGRIT PORKANEN
Abja Raamatukogu direktor

Võistlusel osalejad.

FOTO: KEIJO KOORT

Mina olen mulk

„Om maid maailman tuhandit ja rahvit mitmit miljonit. Üit-sainus Mulgimaa, üitsainus Mulgimaa“ – Hendrik Adamson.

Mulgimaa on minu kodu, juured ja identiteet. Eesti on mitmekesine maa, kus erinevatel piirkondadel on oma eripärad ja rikkalik kultuuripärand. Üks sellistest kaunitest kohtadest on Mulgimaa, mille elanikel on omanäoline ajalugu, uhkus ja pärand.

Mulgid on tuntud oma töökuse, visaduse ja iseseisvuse poolest. Tunnen, et need omadused ja oskused on juurdunud ka minule. Olen palju kuulnud lugusid oma sugulastest ja nende minevikust, kuid kõige huvitavam on olnud Vabadussõja-aegne lugu vanavanaemast, kes saksa ohvitseri minu praeguses kodutalus pidi võõrustama. Kahjuks lahkusid minu vanaema ja vanavanaema siit ilmast enne minu sündi, aga mälestused pereliikmetelt ja minu mulgilik hing meenutab neid alati. Olen proovinud uurida oma suurt suguvõsa ja nende mulgi juuri, kuid jõudsin ainult selleni, kus oli märke tehtud minu pere ja Ita Everi sugulusest.

Mulgi keelt räägin vähe, aga saan sellest üsna hästi aru tänu algklasside klassijuhataja Karin Sepale, kes tõi alati klassi mulgi hõngu. Vanematelt inimestelt on siiski kõrvu jäänud huvitavad sõnad, mida kasutan tihti. Mulgi keel on ise midagi enamat, kui lihtsalt sõnad – see on eriline ja kannab oma väärtust.

Mina kui noor Mulgimaa elanik, tunnen väikest kohustust kanda enda õul mantlit, et hoida elus Mulgimaa väärtust ja traditsiooni. Tulevik on küll kiire ja muutlik, kuid uus trend näitab, et noored käivad küll suurlinnas koolides, aga nad leiavad siiski oma elutee tagasi kodukanti, et lastel oleks lapsepõlv maakohas. Ilmselt on see lojaalsus ja tahtmine tulla suurlinnamelust tagasi maakohata.

Mina olen mulk ja see ei ole mitte ainult geograafiline ja ajalooline fakt, vaid minu olemuse osa. Olen uhke oma päritolu üle ja tunnen vastutust, et seda pärandit hoida ja edasi kanda. Mulgimaa ei ole lihtsalt koht – see on tunne, mida kannan endaga kõikjal kuhu lähen.

Angelika Tukkk

Huvitav koolipäev – laadast leivateoni

„Õpetaja, ma sain! Ma sain!“ hüütakse üle klassi 11. novembril Halliste põhikoolis toimunud uudishimu päeval. Nimelt on 7. klassi poiss Pertti-Tiit külalisõpetaja Meelis Poomi juhendamisel hakkama saanud keeruka sõlme tegemisega. Laual olev värviliste köiejuppidega kott on tühi ja kõik pusivad asjalikult „jänesekõrvu“, „viljapead“ ja „Austria kaheksat“.

Esmaspäeva hommik algas kooli aulas mardilaada meluga. Müüdi kodus küpsetatud maiustusi, ehteid, mänguasju ja ei puudunud ka õnneloos. 3. klassi Linda Arst lausus, et tal läheb õnneloosi pakudes hästi, kaks peaauhinda on juba ära võetud.

Kõige pikem järjekord oli seal, kus õpetaja Inga Tiirats müüs ühe euro eest õnneloosi. Õnnelooiks töid hoidiseid ja muud ninni-nänni õpetajad. Loose oli kokku 111. Poiss, kes oli juba mitmendat tiiru õnneloosi järjekorras seisnud, õhkas: „Õnneloos on nagu hasartmäng!“

Huvitavama koolipäeva läbiviimiseks pidid õpetajad leidma enda asemikuks mõne huvitava elukutse esindaja. Kokku saadigi 9

Meelis Poom õpetab sõlme tegema.

toredat inimest, kellel oli lastele pakkuda midagi huvitavat. Kogemusjutud ja praktika käisid käsikäes. Nii valmis ühes maja otsas Aime Vilu juhendamisel leib ja teises saadi põnevaid teadmisi Mihkel Kalda meemaailmast. Põnevatest hobidest ja ametitest rääkis Pilvi Mardisoo, Mulgimaast ja mulkidest Kalle Vister, jamasid aitas lahendada Allan Kährik, kõigest põnevast vesteldi koos Mirje Kallastega.

Ja muidugi liigutada sai ennast ka, kohe hoolega. Tabata-treeningu tüdru-

kutele viis läbi Triin Saar, samal ajal tegelesid poisid huvitavat. Kogemusjutud ja praktika käisid käsikäes.

Külalised said kingituseks meie kooli 9. klassi õpilaste valmistatud mulgikapsad, mis said pakendatud sama klassi Kerden Kadariku poolt disainitud siltidega purki.

Uudishimu päeva on ellu kutsunud meie vabariigi president Alar Karis. Esimest korda tähistati seda 2022. aasta 17. novembril. Päeva eesmärk on väärtustada elukestvat õpet ja inspireerida õpilasi omandama uusi teadmisi ning oskusi.

FOTO: RIINA LINASTE

9. klassi tüdrukute keedetud kapsad on kinkimiseks purki pandud. FOTO: ANNELI MERILA

Halliste põhikoolis tähistame seda päeva kolmandat korda.

ANNELI MERILA
õpetaja

Karksi TSK 20

Novembrikuu alguses kutsusime tänuüritusel meie sõbrad ja toetajad, et tähistada Karksi Tehnikaspordiklubi kahekümnendat tegutsemisaastat. Klubi registreeriti 2004. aastal. Igal tegutsemisaastal on Karksi TSK korraldanud Ainja motokompleksis motokrossivõistlusi, hooldanud ja hoidnud sõidukorras Ainja krossirada, mida paljud krossisõitjad peavad Eesti üheks huvitavamaks ja parimaks krossirajaks.

Esimese motokrossi korraldas Karksi TSK Ainja motokompleksis aastal 2005 ja võistluseks oli Eesti meistrivõistluste etapp. Vahepealsetel aastatel korraldati Eesti karikavõistlusi nimega Karksi Cup ja TOP-200 sarja krossietappe. Viimastel aastatel oleme jälle korraldamas Eesti meistrivõistluste etappe nimega Nuia Suursõit.

Alates 2012. aastast on selgitatud Ainja krossirajal välja Karksi valla meistreid ja nüüd Mulgi valla meistreid motokrossis.

Aastate jooksul on Karksi TSK Ainja krossirajal teinud mitmeid ehitustöid, mis on muutnud raja kasutamise võistlejatele ja pealtvaatajatele mugavamaks ja turvalisemaks. Väga oluline on raja kastmissüsteemi ehitamine, mis kuivade

suveilmadega muudab raja kastmise võistluste ajal kiiremaks ja lihtsamaks. Oleme edukalt korraldanud võistlusi 36-kraadise palavusega. Krossirada on saanud korraliku piirdeaia, krossiratastele nõuetele vastava pesuplatsi, rajatud on puurkaev, võistlejate parkla ja harjutusrada väikestele krossisõitjatele. Oluline uuendus mõne aasta eest oli krossiraja vastassuunas käimapanek, mis sai krossisõitjalt hea vastuvõtu.

Järgmiseks hooajaks on planeeritud Eesti ja Balti meistrivõistluste etapp ja kui kõik plaanid teostuvad, siis 2026. aastal võib Ainjas näha suuremat motokrossi.

Täna meie tegusat meeskonda ja kauaaegseid toetajaid: Mulgi vald, Nuia PMT, Monopol, Iivakivi, Puidukoda, Kalviker, Karksi-Nuia Tulekaitseselts ja paljusid teisi ettevõtteid ja inimesi, kes on korduvalt olnud toeks võistluste korraldamisel ja krossiraja ehitusel.

Kohtumiseni järgmistel motokrossidel Ainja motokompleksis!

INDREK LEPIK
Karksi TSK juhataja

Mulgi male tulemused ja 2025. aasta uued ajad

17. novembril toimus Abja kultuurimajas kalendriturniir males. Osalejaid oli sel korral 14. Esikoha saavutas Rein Ruus, teise koha Aivo Joamets ning kolmanda koha Mati Saks. Noorte parim oli Uku Kruuse August Kitzbergi nimelises Gümnaasiumist (üldarvestuses viies). Naiste parim oli Eha Lihtne (üldarvestuses kuues).

Täname kultuurimaja töötajaid ja Mulgi valda toetuse eest.

Järgmised turniirid:

Mulgi valla UUSAASTA turniir Karksi-Nuia kultuurikeskuses – 5. jaanuaril kell 10

2025. aasta Mulgi male seeria-turniirid males:

I etapp Halliste rahvamajas – 19. jaanuaril kell 10

II etapp Mõisaküla kultuurimajas – 16. veebruar kell 10

III etapp Karksi-Nuia kultuurikeskuses – 16. märts kell 10

IV etapp Abja kultuurimajas – 20. aprill kell 10

AIVO JOAMETS

FOTO: PEETER RAHNEL

42. tõrvikutega teatejooks A. Kitzbergi nimelises gümnaasiumis

Tõrvikutega teatejooksu võitjad Mulgi Stage 3.

1. novembril 2024 toimus August Kitzbergi gümnaasiumis traditsiooniline tõrvikutega teatejooks. Juba 42. korda peetav teatejooks sai alguse 1982. aastal, kui tolaegne Nuia keskkooli kehalise kasvatusõpetaja Mart Kurs selle ellu kutsus.

Enne Nuia keskkooli tööle asumist töötas Mart Põltsamaa koolis, kus oli traditsiooniks korraldada tõrvikutega teatejooks. 1981. aastal, pärast tööle asumist Nuia keskkooli, leidis Mart, et kooli sümbolikas olev põleva tõr-

vikuga embleem sobib suurepäraselt selle traditsiooni jätkamiseks. Nii tõi ta selle idee uude kooli, ja järgmisel aastal sai alguse sündmus, millest on tänaseks kujunenud kooli pikaajaline ja oluline traditsioon. Seda korraldatakse alati kooli aastapäeva paiku.

Selleaastane teatejooks algas kell 18. Kuigi ilm oli tuuline ja veidi vihmane, osales üritusel kokku 17 võistkonda.

HANNA-LAUREN LOIT,
huvijuht

MARI KAHU
õpetaja

TULEMUSED

1. KOHT, ÜLDVÕIT 9,57,11 MULGI STAGE 3
2. KOHT üldarvestuses, 1. KOHT gümnaasiumi arvestuses 10.33,05 12. KLASS
3. KOHT üldarvestuses, 2. KOHT külaliste arvestuses 10.41,88 MOTOKLUBI
4. KOHT üldarvestuses, 1. KOHT 7-9. klassi arvestuses 11.32,20 7. KLASS
5. KOHT üldarvestuses, 2. KOHT gümnaasiumi arvestuses 11.36,12 11. KLASS
6. KOHT üldarvestuses, 2. KOHT 7-9. klassi arvestuses 12.17,8 8.a KLASS
7. KOHT üldarvestuses, 3. KOHT külaliste arvestuses 12.35,54 LASTEAD
8. KOHT üldarvestuses, 4. KOHT külaliste arvestuses 12.45,55 ÕPETAJAD
9. KOHT üldarvestuses, 3. KOHT gümnaasiumi arvestuses 13.04,38 10. KLASS
10. KOHT üldarvestuses, 3. KOHT 7-9. klassi arvestuses 13.10,17 9. KLASS
11. KOHT üldarvestuses, 1. KOHT 4-6. klassi arvestuses 13.10,65 6. KLASS
12. KOHT üldarvestuses, 5. KOHT külaliste arvestuses 13.25,24 MARU COOP
13. KOHT üldarvestuses, 2. KOHT 4-6. klassi arvestuses 13.45,58 5.a KLASS
14. KOHT üldarvestuses, 3. KOHT 4-6. klassi arvestuses 14.23,54 5.b KLASS
15. KOHT üldarvestuses, 4. KOHT 4-6. klassi arvestuses 14.48,96 4.b KLASS
16. KOHT üldarvestuses, 4. KOHT 7-9. klassi arvestuses 15.16,78 8.b KLASS
17. KOHT üldarvestuses, 5. KOHT 4-6. klassi arvestuses 16.10,13 4.a KLASS

Tõrvikutega teatejooksu start.

FOTOD: KALMER MÄRTSON

Väikelapse palaviku alandamine kodus: mida iga noor lapsevanem peaks teadma

Lapse palavik on organismi loomulik kaitse-reaktsioon, kuid teatud juhtudel tuleb seda leevendada. Proviisor annab nõu, kuidas palavik kiiresti alla saada ning millisel juhul peaks kindlasti arsti poole pöörduma.

FOTO: CANVA

Lapse palavikku peaks alandama hakkama alates 38 kraadisest palavikust. „Kõige olulisem on anda lapsele palju jahedat juua – vesi on parim valik, kuid sobivad ka mahlad või viimases hädas isegi limonaad, kui laps midagi muud ei soovi,“ selgitab Benu Tõrva Keskaapteegi proviisor Virge Sock.

„Samuti ei tohiks seljas olla palju riideid ja kindlasti ei tohi last katta paksu tekiga. Ka tuleks eemaldada mähe, sest see takistab soojuse äraandmist,“ juhendab Sock ja lisab, et palaviku alandamiseks võib laubale panna jaheda rätiku ning lapse keha võib määrida jaheda, aga mitte külma veega. „Vesi peaks olema umbes 36–37 kraadi. Liiga külm vesi võib lapse enesetunnet hoopis halvendada,“ märgib proviisor.

Sock rõhutab, et kindlasti ei tohi palavikus lapsele määrida rinnale või talle alla soojendavaid salve nagu näiteks hanerasv. Ka on paljud vanemad kuulnud vii-

nasokkidest kui palaviku alandamise nipist, kuid proviisori sõnul pole need alati sobivad. „Kui lapse käed ja jalad on külmad, siis viinasokke kindlasti teha ei tohi. Muidu pole see meetod kuidagi ohtlik, kuid sama tõhus on ka jaheda veega keha hõõrumine. Viin kuivatab väga lapse nahka, nii et pigem ei ole seda vaja teha,“ selgitab ta.

Millal pöörduda arsti poole?

„Kui laps on loid, oksendab, tal tekib lööve või palavik ei alane ka ravimite manustamisel, tuleks kindlasti arstiga konsulteerida,“ ütleb proviisor. Erilist tähelepanu nõuavad olukorrad, kus lapse temperatuur tõuseb üle 39 kraadi ja ei lange hoolimata kodustest abivahenditest.

Koduapteegis olgu nii ibuprofeen kui parasetamool

Proviisori sõnul peaks igas kodus olema valmis palavikualandajad. „Siirupid ja küünlad on väikelastele head valikud, kuid tuleb jälgida, et annus vastaks lapse kehakaalule,“ rõhutab ta. Kuna siirupid säilivad avatuna lühikest aega, soovib apteeker hoida kodus ka tablette, mida saab vajadusel suurematele lastele purustada ja manustada.

Sock jagab, et vähem levinud teadmine on, et kõikidel inimestel ei pruugi parasetamool temperatuuri alandada. „Sellisel juhul tasub toimeainet vahetada ja proovida näiteks ibuprofeeni,“ selgitab proviisor.

Vedeliku tarbimine on palavikus lapsele äärmiselt oluline. „Peamine on, et laps jook. Parim valik on jahe vesi, aga sobivad kõik jahedad joogisöögid, peasi et lapsele maitseks.“ On tavaline, et enamasti haige laps süüa ei taha – oluline on, et organism saaks piisavalt vedelikku. „Haigele lapsele sobivad väga hästi erinevad supid – sealt saab korruga ka vedeliku kätte. Kuid siis kindlasti jahedana, mitte kuuma,“ juhendab Sock.

„Juhul kui väikelapsed tekivad palaviku tõttu krambid, on vaja koheselt kiirabi kutsuda,“ hoiatab Sock. Samuti tasub alati perearstiga ühendust võtta, kui palavik püsib mitu päeva või kaasnevad muud tõsised sümptomid, nagu hingamisraskused või lööve.

Kui palavik püsib rohkem kui paar päeva ja ravimid pole saadaval, tuleb lapse seisundit hoolikalt jälgida. „Temperatuuri võiks mõõta iga paari tunni tagant ja kui lapse enesetunne halveneb, tuleb kindlasti pöörduda arsti poole,“ selgitab ta.

Lapse tervise jälgimisel ja palaviku alandamisel on oluline olla tähelepanelik ja vajadusel kiiresti tegutseda. „Lapse keha võib saada palavikušoki väga lihtsalt. Kui palavik tõuseb väga kõrgeks, tekib oht lapse ajule.“

Linnuvaatlejad on oodatud koguma andmeid talilindude kohta

Eesti Ornitoloogiaühing kutsub linnuvaatlejaid kaasa lööma novembrist kuni veebruarini toimival maismaa talilinnuloendusel, et koguda andmeid meil talve veetvate lindude käekäigu kohta.

Talilinnuloendust tegema on oodatud nii varem osalenud kui ka uued vabatahtlikud linnuvaatlejad, kes tunnevad välimuse ja hääle järgi hästi ära siin talvitavaid linde. Ühing ootab osalejatelt valmisolekut teha loendusi mitmel hooajal järjest, et saada järjepidevaid andmeid, jälgimaks meie talilindude käekäiku pikema aja jooksul.

Loendusi tuleb teha talvel kolmel perioodil enda valitud umbes 10 km pikkusel rajal. Loendusperioodid on 15.–28. november, 25. detsember – 7. jaanuar ning 15.–28. veebruar. Igal loendusperioodil tuleb üles märkida kõik rajal nähtud ja kuulnud linnud, sisestada andmed vaatlusankeeti ja saata ankeedid hiljemalt märtsis maismaa talilinnuloenduse kordinaatorile Jaanus Eltsile.

Enne välitõid tuleb hoolikalt lugeda juhendit ning saata rajakaart kordinaatorile. Loendusel on vaja järgida ette antud meetodikat, teha vaatlusi vastutustundlikult ja järjepidevalt. Talilinnuloendused on osa riiklikust seirest, seetõttu on nende tulemuste adekvaatsus iseäranis tähtis.

Maismaa talilinnuloenduse juhendi ja ankeedi leiab Eesti Ornitoloogiaühingu kodulehelt eoy.ee/maismaa-talilinnuloendus. Nõuandeid loenduse tegemiseks leiab ka ajakirjas Eesti Loodus ilmunud artiklist „Talilinnuloendused aitavad uurida meie paigalindude käekäiku“.

Talilinnuloendusi hakati korraldama 1900. aastal USAs, Eestis alustati talilinnuloendusega 1987. aastal.

JAANUS ELTS
Talilinnuloenduse koordinaator
jaanus.elts@eoy.ee
eoy.ee

Lõuna-Eesti ettevõtlikke noori ühendav projekt sai avalöögi

16.10 avati Viljandis Sakala keskus suurejooneline konverentsiga projekt „Lõuna-Eesti ettevõtlikud noored“ ehk LEEN. See projekt on sündinud Tartu, Jõgeva, Põlva, Valga, Viljandi ja Võru maakonna arendusorganisatsioonide tihedas koostöös. LEEN keskendub 7–26-aastaste Lõuna-Eesti noorte ettevõtlikkuse ja omaalgatuse arendamisele ning noorte sidumisele nende kodukohaga.

Avakonverentsile kogunes üle 300 koolinoore koos juhendajatega kuuest projektis osalevast maakonnast. Päeva esimeses pooles jagasid inspireerivaid lugusid Jaltar Vabarna, Liisu Miller ja Viljandi linnaapea Johan-Kristjan Konovalov, kes rääkisid oma kujunemisest ja teekonnast ettevõtluses. Osalejad said praktilistes töötubades kogemusi podcastide loomisel, rahatarkuse omandamisel ning nõuandeid, kuidas hobist kasu teenida. Paneeldiskussioonis arutleti, kust võivad tulla tulevased üksikarvutid – kas koolist, huviringidest või TikTokist. Konverentsipäeva lõpetas folkloorikaansambel Oopus.

Projekti juhtpartneriks on Tartumaa Omavalitsuste Liit ning partneriteks Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus, Põlvamaa Arenduskeskus, Tartu Ärinõuandla, Valgamaa Arenguagentuur, Võrumaa Arenduskeskus ja Viljandimaa Arenduskeskus. LEEN projekti kaasrahastatakse Euroopa Regionaalarengu Fondist ning selle kogueelarve on 3,3 miljonit eurot.

MARILIIS MAREMÄE
LEEN projektijuht

Gedly Tugi tänab toetajaid!

MULGI VALD

NUIA PMT

METEST

NORDHOMES

TEAM ESTONIA Athletics

SIHTASUTUS NOORED OLÜMPIALE

Pereõhtud Karksi-Nuia lasteaias

Novembrikuu erinevatel pimedatel õhtudel on meie lasteaed olnud signat-saginat täis. Koos laste ja lapsevanematega on rühmades peetud pidusid, pandud proovile oma käelised oskused, saadud osa teaduskatsetest ning liigutud aktiivselt õues. Peame oluliseks koostööd peredega ning rühmade sügisestel lapsevanemate koosolekutel lepatakse kokku, millises vormis soovitakse pereõhtuid veeta.

Sellel aastal võis näha mitme rühma lõbusaid traditsioonilisi perepidusid koos muusika ja pillimänguga. Lapsed esitasid õpitud laule, tantse ja luuletusi ning üheskoos vanematega tralliti laulumängude saatel. Saalis oli kuulda naeru ja kilkeid ning näha nii vanemate kui laste rõõmsaid nägusid.

Ühel õhtul võis õueala mängumajas kuulda kopsimist ja saagimist. Jänkude rühm võttis ette linnupesakastide meisterdamise. Kokkulepitud õhtul haarati kodudest kaasa haamrid, saed, valgustid, trellpuur ja üheskoos asuti hoogsalt tööle. Isade-emade ja laste koostöö tulemusena valmisid uhked kodud lindudele. Töö kõrvale mekkis hästi soe tee ja küpsiseamps. Lapsed leidsid, et kõige enam meeldis neile pesakastile auku puurida, saagida ja naelu sisse lüüa. Koduseks ülesandeks jäi pesakastid värvida ning leida kodu otsivatele lindudele parim paik, kus saaks neid ka vaatlemas käia. Suur tänu Rico Romy isale Ingole, kes ehitusmehele kohaselt oli abiks linnumaja kokkupanemise igas etapis.

Rebaste rühma eriilmeline

Lapsevanem Mariliis Sang teaduskatseid läbi viimas.

FOTO: MALLE LEPPIK

Jänkude pereõhtul valmisid uhked pesakastid lindudele.

FOTO: ANNALIIS ALMRE

pereõhtu toimus August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi keemia-bioloogia klassis. Lapsevanem Mariliis Sang, kes töötab koolis õpetajana, tegi põnevaid katseid tulega, millest said osa võtta nii lapsed kui vanemad. Loomulikult tekitas nähtu palju elevust ja uudishimu ning oldi rahul, et saadi

kogemuste võrra rikkamaks keemia valdkonnas. Lisaks said pered mõelda oma pereväärtustele ning need ka üles joonistada. Lapsevanemate tagasiside koosveedetud õhtule oli positiivne.

Oravate rühmas meisterdati vanemate ettepanekul savitassi. Juhendamas käis lapsevanem Tuuli Vaarak.

Osavate käte all valmisid kaunid ja eriilmelised tassid. Kuna savitöö tahab kuivamist, siis tassi glasuurimine veel jätkub ning lõpuks saab koju viia ilusa käsitöö mälestuseseme, mis sai tehtud koos ema-isaga.

Kiisude rühma pereüritus sai teoks rühma tervist hoidva projekti järgi. Pered kogunesid hämaral novembriõhtul õuealale, varustatud helkurite ja valgusallikatega. Ees ootas orienteerumismäng, mida

juhendasid tegelaskujud jännes ja karu. Läbida oli vaja erinevaid punkte, kus ootasid ees lahendamist vajavad ülesanded. Lõpp-punktis sai maitsta laste valmistatud sooja saialilletteed, tervislike näkse ja tantsu lüüa. Kingituseks oli igale osalejale helkur, et liigelda turvaliselt ja olla nähtav pimedal ajal.

Novembrikuus tähistatakse ka isadepäeva. Perepidude lõpus pidasid lapsed ja õpetajad isasid mees kingitustega ning rühmades valmistati eelnevalt kaarte, meisterdusi ja elutruusid portreesid isadest. Mõned isad said lausa lapse enda käekesega värvitud vahvad sokid jalga. Oleme tänulikud, et meie lasteaias on vahvad, toetavad ja aktiivsed pered, kellega on hea sündmusi planeerida ja läbi viia ning üheskoos tore aega veeta. Jääme ootama uusi ja huvitavaid koostegemisi!

ADE LAANDE
Karksi-Nuia lasteaias
õppejuht

MULGIMAA ARENDUSKODA
taotlusvoorud ESF+ miniprojektide vastuvõtmiseks

Miniprojektide suurus on 1000-6029 eurot

Esimene taotlusvoor on avatud 26. novembrist - 31. detsembrini 2024 ja teine taotlusvoor on avatud 01. jaanuarist 2025 - 31. detsembrini 2025

Taotlemine toimub ainult SPOKU taotluskeskkonnas ja eelneva kohustusliku konsultatsiooni alusel

Toetuse eesmärk:

- pikaajalise hoolduseteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning hoolduskoormuse leevendamine
- inimväärlikuse tagamine ja sotsiaalse kaasatuse suurendamine
- elanike vaimse ja füüsilise heaolu kasv

Täpsem teave taotlusvoorude kohta on kodulehel mak.mulgimaa.ee

Infopäev on 08. jaanuaril 2025 kell 16 Mulgi vallas Kulla leerimajas

MTÜ Mulgimaa Arenduskoda
arenduskoda@mulgimaa.ee • Tel 5303 8361

Hea lapsevanem!

Teie lapsel/lastel on võimalus saada tasuta reisile, see imeline võimalus on

KÕIGIL
Mulgi valla noortel.

Mis selleks tegema peab:

Iga kuu külastama vähemalt ühte Mulgi vallas toimuvat üritust ja lahendama ühe Mulgi valla ülese ülesande.

Enda osalus tuleb jäädvustada fotona ning saata mulgivalvanoor@gmail.com. See on hea võimalus koos midagi toredat teha ning aidata noorematel fotod meile saata. Kindlasti peab fotol olema näha sündmus või ülesanne ning ka noor ise. Iga kuu alguses saadame jooksva kuu sündmused ja ülesanded. Sündmuseid saab külastada ainult nende toimumise ajal, ülesannete lahendamiseks on aega maikuu lõpuni.

Millal toimub?

10. november 2024 kuni 31. mai 2025

Kuhu reis toimub?

Tarzani seiklusparki Lätis.
<https://www.tarzans.lv/en>

Meie poolt seikluspargi pilet, bussi sõit ning kohutäis pannkooke. Muus osas kannab kulud noor ise.

Reisile saab 50 noort üle Mulgi valla. Reisile saavad protsentuaalselt kõige rohkem osalenud noored. Nii et aktiivsus viib reisile.

Miks osaleda?

Võimalus koos avastada Mulgi valda ning külastada Mulgi valla erinevaid üritusi.

Infot jagame nii Facebookis, Mulgi valla sotsimeedia-kanalites ning stuudiumis, koolide infotahvliitel.

Küsimuste korral helista: 5375 4672, Dea Jürimäe, Abja noortekeskuse juhataja

Tahad võita päeva Tarzani seikluspargis Lätis

Sõidu, seikluspargi piletit ning kohutäie pannkookide eest ei maksa Sina midagi, see kõik on Sulle TASUTA.

Osalemiseks tee nii:

10.11.2024 - 31.05.2025 osale iga kuu ülevallalisel üritusel ning täida noortekeskuste poolt loodud ülesandeid.

Täpsem info tuleb igakuiselt.

Reisile saab 50 noort üle terve Mulgi valla.

Pingerida kujuneb sinu osalusest üritustel ning ülesannetes.

<https://www.tarzans.lv/en>

Osalusest tehtud selfi saada: mulgivalvanoor@gmail.com

TASUTA REISILE

TEKSTIILI- JÄÄTMED

Mis kuuluvad tekstiilijäätmete alla?

Tekstiilijäätmete hulka loetakse kõik tekstiilist esemed, mis meie igapäevaelus tekivad, kuid enam kasutada ei ole võimalik: rõivad, jalanõud, aksessuaarid (kotid, vööd jms), kodutekstiil (rätikud, kardinad, voodipesu, tekid, padjad, voodikatted, pleedid, väiksemad vaibad jne).

KASUTUSKÕLBMATUD
RIIDED JA JALANÕUD

Kuidas liigitada tekstiili ja mis nendega edasi teha?

Korduskastuseks sobilikud

- puhtad
- terved
- kandmiseks või kasutamiseks sobilikud

Viia Uuskasutuskeskusesse, Humanasse, Sõbralt Sõbrale või nende paigaldatud avalikesse mahutitesse, müüa-osta Yaga platvormil, Facebook marketplace'is jne.

Korduskasutuseks mittesobilikud

- plekilised
- katkised
- kulunud
- kandmiseks või kasutamiseks mittesobilikud

Viia jäätmejaama, anda üle korraldatud jäätmeveo kogumisringide raames jäätmevedajale jne.

Jäätmed

- tugevalt määrdunud
- hallitanud
- kopitanud

Panna segaolmejäätme mahutisse.

- (mootori)õliga kokkupuutunud
- värvised

Viia ohtlike jäätmeid vastu võtvasse jäätmejaama.

Võimalusel eelistada esemete parandust, renditavaid tooteid ning teise ringi toodete ostmist.

17.12. KELL 13.00
MÕISAKÜLA KULTUURIMAJAS

EAKATE JÕULUPIIDU

INGA JA
TOOMASLUNGE
"TALVEKONTSERT"
TANTSUKS
UDOBAND

KÜLLA ON
OODATUD
HALLISTE
PIIRKONNA
EAKAD

PAKUME
JÕULUPRAADI
JÕULUVANA

OMA TULEKUST ANNA TEADA 10.12,
5256049 LAINE VÕI 5455601 SIRJE.

14. DETSEMBER 2024
KARKSI-NUIA KULTUURIKESKUSES

JÕULUPIIDU

KELL 19 - 02

SHANON

BOSSENOVA

ANNELY OTT
(PARIS ANNY) &
REIN KONTSON

SHOWSTOPPERS
KABAREE

FOTOSTOP
MAAGILINE FOTOPEGEL

PILETID KUNI 15.11 30€
16.11 KUNI 13.12 40€
KOHAPEAL 50€

NB! ET KINDLUSTADA
ENDALE KOHT SAALIS;
OSTA PILET VARAKULT
VÄLJA!

NB! Kohapeal saab
piletit osta ainult siis,
kui eelmüügist pole
saal välja müüdnud!

21.12 kell 16.00-24.00
Mõisaküla kultuurimajas

Jõulupidu

Kontsert
Unustamatud 90ndad
Kaire Vilgats &
Paul Neitsov

Tantsuks
UdoBand

Vaheaegu
sisustavad
isetegevuslased

Pääse ettetellides 13.-
kohapeal 18.-
Info ja registreerimine
5256049 Laine

ŠUDISTE
KÜLAMAJAS

AASTAVAHEHETUSE
TANTSUÕHTU
27.12.2024
KELL 19.00

TANTSULE KUTSUB ANSAMBEL TALENT
ÕHTUT JUHIB JANNO MELDRE

PILETID EELMÜÜGIS 15 EUROT
BRONEERING TEL 56225981
KRISTA KUNIMÄGI

HALLISTE RAHVAMAJAS
27. DETSEMBER
KELL 20.00

AASTALÕPUPIDU

MaMa

Hürrem

AERODÜNAAMILISED

PILET EELMÜÜGIST 17€
BRONEERIMINE 58861997

Tervitus vallarahvale algavaks adventi- ja jõuluajaks

„Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kogu rahvale, et teile on täna sündinud Taaветi linnas Päästja, kes on Issand Kristus.“ Lk 2:10-11

Martin Luther on kord öelnud, et Jeesus oleks võinud sündida kasvõi 20 korda – see oleks olnud mõttetu, kui meie poleks sellest teada saanud. Ja kui taeva inglid poleks sellest hõisanud ega seda varandust inimestele näidanud, ei oleks keegi osanud seda otsima hakata, keegi ei oleks sellest rõõmu tundnud. Algaval adventi- ja jõuluajal teame juba ette, et päevad saavad täis ja pühad jõuavad kätte. Jõuluevangeeliumi sõnades vaigistub aeg ja igavik ristub argipäevaga. Jälle kostuvad inglid sõnad öitsilistele: „Teile on täna sündinud Päästja!“ Millal siis? Öösel või päeval, täna või eile, siis või praegu? Kreeka keelest tõlgituna väljendab sõna „täna“ käesolevat, jooksvat

päeva; aga ka tänapäeva, olevikku tervikuna. See, kes igatseb taga minevikku ja pelgab tulevikku, kaotab oma tänase päeva – see jääb tühjaks. Kui aga igavene murrab ajalikkude hetke sisse, võidab inimene oma tänase tagasi. Arst Luukas oli omal ajal selles veendunud, sest ta kasutab sõna „täna“ kõige enam kogu Uues Testamendis. Sellist Täna päeva, mis kestab Jumala armust isegi öösel karjaste kogemuses tunnetasid ka näiteks Sakkeus või üks röövel Jeesuse kõrval ristil; seda nimetas

Jeesus ise, kui ta kord kuulutas: „Täna on see kirjakoht teie kuuldes täide läinud!“.

Pühakiri esitab meile selge pildi sellest, kuidas Jumala päästelugu on olnud, on ja saab olema elav, ajas ja hetkes toimiv – kogu aeg nagu täna. Piibli kirjutajad kasutavad sõna „täna“ Jumala aja saabumise märkimiseks. „Täna“ on võimas kujund, mis seob igäihe Jumala enda tegutsemisega. Kui Päästja sünnib „täna“, siis juhtubki see praegu meie endi ja meie aja inimeste päästeks nii nagu see juhtus

varem meie esivanematega. Põhjust on jätkuvalt – me kõik vajame Jumala armu ja halastust oma eludesse.

Üks vana kohti tarkuse-tera soovitab: kui Jumala Sõna puudutab su südant, siis on õige aeg tegutseda! Uues Testamendis öeldakse, et just nüüd on ülisoodus aeg ja päästepäev – vaja on kõige pühama, Jumala enda ette ja Tema armu alla astuda! Soovin, et meil kõigil oleks sellist äratundmist sel adventi- ja jõuluajal ja edasi ka uuel aastal. Just siin ja praegu on käes aeg taas rääkida Jumala Poja sünnist ning jagada seda tehes Jumala armu ja heldust enese ja üksteise eludesse. Ärgem siis visakem tänaseid toime- tusi homse varna!

Rahu, rõõmu ja õnnistust adventi- ja jõulupühadeks ning uueks aastaks igäihele!

HEDI VILUMAA

EELK Viljandi
praostkonna praost
EELK Karksi, Kõpu ja
Suure-Jaani koguduste õpetaja

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium uurib elanike rahulolu oma kohaliku omavalitsuse teenustega

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi tellimisel viib Kantar Emor novembrist kuni jaanuarini läbi küsitluse selgitamiseks välja Eesti elanike rahulolu kohalike omavalitsuste avalike teenuste ja elukeskkonnaga. Küsitlus aitab ministeeriumil hinnata olemasolevat olukorda ning liikuda eesmärgi poole, et vajalikud avalikud teenused oleksid kvaliteetselt kättesaadavad kõikjal Eestis.

Küsitlus viiakse läbi 16-aastaste ning vanemate Eesti elanike seas ning sellega soovitakse saada ülevaade Eesti elanike rahulolust oma kohaliku

omavalitsuse avalike teenuste ja elukeskkonnaga. Uuringu kutse saab üle 91 000 inimese. Valimise sattunud inimestele saadetakse e-kirjaga kutse küsitluses osalemiseks veebikeskkonnas.

Regionaal- ja põllumajandusminister Piret Hartman kutsub kõiki kutse saajaid kindlasti küsitlusele vastama. „Uuring annab elanikele võimaluse hinnata oma rahulolu kohaliku elu ja omavalitsusjuhtide tegevusega. Inimeste tagasiside on meie jaoks oluline regionaalpoliitika kujundamisel ning edasiste lahenduste, sealhulgas võimalike toetuste välja-

töötamisel. Meie eesmärk on, et rohkem inimesi elaks maapiirkondades, väljaspool suuremaid tõmbekeskusi. Selleks on oluline tagada kvaliteetseid teenuseid kõikjal Eestis,“ selgitas Hartman.

Elanikkonnarühmades, kus vastamisaktiivsus interneti teel jääb planeeritud madalamaks, kogutakse puuduolevad ankeedid telefoniküsitlusega, mis viiakse läbi detsembri- ja jaanuarikuu jooksul. Küsitlust jätkatakse seni, kuni soovitud valimi suurus (9130 vastajat) on saavutatud.

Kutseid küsitlusest osa võtmiseks hakatakse välja-

saatma alates 8. novembrist. Uuringu valim on moodustatud juhuvalikuga rahvastikuregistri andmetest. Lisainfo ja detailid küsitluse kohta Kantar Emori kodulehel.

Küsitluse tulemused kohalike omavalitsuste kaupa avaldatakse 2025. aasta esimeses pooles portaalis minuomavalitsus.ee. Uuringut korratakse regulaarselt iga kahe aasta tagant ning varem on samalaadset küsitlust läbi viidud 2020. ja 2022. aastal.

RISTO KALJUSTE,

regionaal- ja põllumajandusministeeriumi avalike suhete osakonna nõunik

KOGUDUSTE TEATED

EELK KARKSI PEETRI KIRIKUS

P, 15. detsembril kell 14 III adventi armulauaga jumalateenistus.

T, 24. detsembril kell 14 jõuluõhtu liturgiline jumalateenistus. Teenib õp Rein Schihalejev.

K, 25. detsembril kell 17 I jõulupüha armulauaga jumalateenistus.

T, 31. detsembril kell 17 vana-aastaõhtu armulauaga jumalateenistus.

P, 5. jaanuaril kell 14 uue aasta armulauaga jumalateenistus. **Kell 17** kaunimate jõululaulude laulmine Karksi-Nuia kultuurimajas.

Talituste teemal (ristimine, leer, laulatus, matus, piht) palume võtta ühendust hooldajaõpetaja Hedi Vilumaaga. Tel 5348 5573, e-post: hedi.vilumaa@eelk.ee.

Koguduse a/a nr. EE401010302010444001.

EELK HALLISTE PÜHA ANNA KIRIKUS

P, 15. detsembril kell 11 adventiaja 3. pühapäev. Missa. *Juhtmõte: Valmistage Issandale teed.*

T, 24. detsembril kell 14 jõuluõhtu ehk jõululauapäev. Liturgiline jumalateenistus.

Juhtmõte: Vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu! Kaasa teenib naiskoor Õbeäidsme, dirigent Külli Salumäe.

K, 25. detsembril kell 11 Kristuse sünnimispüha ehk 1. jõulupüha. Missa. *Juhtmõte: Sõna sai lihaks.*

T, 31. detsember kell 16 vana-aasta. Missa. *Juhtmõte: Meie aeg on Issanda kätes.*

Lisaks Halliste Püha Anna kirikus toimuvale reedel, 6. detsembril kell 17.30–19.30

Vaimse tervise kohvik Kulla leerimajas.

TEEMA: Inimhinge anatoomia, uurime miks mõned inimesed on stressi aldimad või satuvad kergemini konfliktidesse kui teised, millest sõltub meie enesehinnang jne.

Kohviku vestluseid aitavad kavandada ja käigus hoida Jana Ots (psühhoanalüütiline psühhoterapeut) ja Allan Kährnik (täiskasvanute koolitaja).

Täname liikmeannetuste ja toetuste eest! Annetused EELK Halliste Püha Anna koguduse nimele saad teha pangas SEB EE881010302007156001 või koguduse nõukogu liikmete kaudu.

EELK MÕISAKÜLA KIRIKUS

T, 24. detsembril kell 16 jõuluõhtu jumalateenistus, õpetaja Rein Schihalejev, Mõisaküla kammerkoor Kungla.

P, 5. jaanuaril kell 14 jumalateenistus armulauaga. **N, 26. jaanuaril kell 14** jumalateenistus armulauaga ja nõukogu valimine. Palume osa võtma kõiki koguduse liikmeid.

Iga nelja aasta tagant toimuvad kirikus juhtorganite valimised. Koguduse liikmed valivad esmalt nõukogu, nõukogu valib juhataste. Valime ka sinodisaadikud, kes aastas üks või kaks korda koos teiste koguduste esindajatega peavad nõu praostkondlikes asjus. Praostkonna sinod valib saadikuid Kirikukogule, kes peab koosolekuid kaks korda aastas ja korraldab kirikuseadusi.

Mõisaküla koguduse hooldajaõpetaja Arvo Lasting, elukohaga Tõrvas. Tel 524 9654, e-post: arvo.lasting@eelk.ee

Võimalik toetada EELK Mõisaküla kogudust annetuste ja liikmemaksudega panga ülekandega teel. A/a Swedbank: EE632200001120204044.

EAÕK KARKSI-NUIA KIRIKUS

K, 25. detsembril kell 11 Jumalik liturgia – KRISTUSE SÜNDIMISE PÜHA.

E, 6. jaanuaril kell 11 Kolmekuningapäeva SUUR VEEPÜHITSUS.

Teenib preester Margus (Miikael) Raissar tel 5332 9714 e-post. miikael@eoc.ee

EAÕK Karksi-Nuia Püha Aleksei kogudus tänab annetuste eest kiriku fassaadi remonditöödeks.

Võimalik toetada kogudust panga ülekandega Swedbank EE802200221075761043.

Täname abi eest!

VIKTORIIN KULTUURIKONKSUKE

Viljandi Linnaraamatukogu kutsub üles lapsi osalema veebipõhises viktoriinis.

Täpsem info Viljandi Linnaraamatukogu FB lehel.

HEAD LAHENDAMISTI

ESTI KRISTLIK NELIPÜHI KIRIK ABJA-PALUOJA KOGUDUS

NELJAPÄEVITI, KELL 18 MEESTEKAS, JAAMA TN 15

NELJAPÄEVITI, KELL 18 NAISTEKAS, PÄRNU MNT 32, II KORRUS

PÜHAPÄEVITI, KELL 12 JUMALATEENISTUS, JAAMA TN 15

PÜHAPÄEVITI, KELL 14 NOORTEKAS, PÄRNU MNT 32, II KORRUS

<https://abja-paluoja.eknk.ee>

KUHU MINNA

ABJA KULTUURIMAJA

Pärnu mnt 28, Abja-Paluoja

I korruse fuajees detsembris Ave Timmi fotonäitus „Hommi kuvalgused“.
8. detsembril kell 15 II adventikontsert Abja-Paluoja kollektiividelt.
12. detsembril kell 18.30 Abja mälumängu II voor.
15. detsembril kell 15 III adventikontsert Abja gümnaasiumilt.
18. detsembril kell 11 Mulgi valla Abja piirkonna eakate jõulupidu. Muusikalist külakosti toob Abja Accordion Band. Tantsuks mängib UdoBand. Kaetud jõululaud. Külla tuleb jõuluvana. Osalustasu 5.-. Registreerimine ja osalustasu maksmine 10. detsembrini, Abja kultuurimaja kantseleis, tel 436 0055, Abja Päevakeskuses tel 436 4195.
19. detsembril kell 17 Abja muusikakooli jõulukontsert.
20. detsembril kell 11 Mulgi valla Abja piirkonna koduste laste jõulupidu.
22. detsembril kell 15 IV adventikontsert EKNK Abja koguduselt.

ABJA RAAMATUKOGU

Pärnu mnt 28, Abja Paluoja

Üritused:
1.-23. detsember osaleme jõuluakende kaunistamisel
Raamatunäitused:
1.-27. detsember „Jõululuulet ja -jutte“.
1.-27. detsember „Talvine pööripäev - pimedusest valgusesse“.

ABJA PÄEVAKESKUS

Pärnu mnt 10, Abja-Paluoja

Esmaspäeviti kell 13 jututuba kuhu on oodatud ka Lõuna -Mulgimaa Puuetega Inimeste Ühingu liikmed.
Teisipäeviti kell 13 on saviring Lea juhendamisel, saviringi osalustasu 5 eurot.
Kolmapäeviti kell 15.30 käsitööring Veronica juhendamisel, hetkel saab õppida tikkimist, õmmelda rahvarõivaid ja alustame lahttasku õmblemisega.
Neljapäev on päevakeskuses erihoolekande päralt (igapäevaelu toetamise- ja toetatud elamise teenus SKA otsuse alusel) alustame kell 10.
Reedeti toiduring kell 13, toiduringi osalustasu on 2 eurot. Lõppeb projekt " Kultuuririkkuse aastal loodud suhted kogu eluks".
Laupäeval, 7. detsembril teeme Ungarimaa toite koos Bogataga kell 12.

Jät kub hoogsalt kangastelgedel Halliste naise sõba kudumine, huvilised andke endast märku. Ootame kaitsuvaiba kudujaid. Materjalid päevakeskuses olemas ja kes soovib koob enda materjalist. Detsembris teeme verivorsti, info päevakeskusest. Ootame huvilisi!
 Info päevakeskusest või mob 5787 7820.

HALLISTE RAAMATUKOGU

Kulla Leerimaja

Raamatunäitused:
 2.-31.12 raamatunäitus „Jõua, jõua jõuluaega... Jõulusalme kõigile“
31. oktoobrist 2024 6. jaanuarini 2025 raamatunäitus „285 aastat esimesest eesti keelse Piibli ilmumisest. Vana eesti keelne kirikukirjandus“
2.12.24-5.01.25 raamatunäitus „Kaunid jõulujutud“ Halliste põhikoolis
16. jaanuaril kell 16 Kirjandusklubi. Kõik endised ja uued kirjandushuvilised on oodatud! Kuulame, arutame ja mõtleme kaasa. Jagame lugemiselamusi ja raamatusoovitusi. Loome vabas juturingis ise hubase koosolemise.

HALLISTE RAHVAMAJA

Klubi tn 5, Halliste

8. detsembril kell 13 II adventi kontsert. Esineb Mõisaküla kammerkoor Kungla.
15. detsembril koduste laste jõulupidu. Kutsetega.
17. detsembril eakate jõulupidu. Sõidame külla Mõisaküla kultuurimajja. Esinevad Inga ja Toomas Lunge. Osalustasu 5 eurot saab maksta ka kohapeal.
27. detsembril kell 20 aastalõpupidu. Ansambliks MaMa. Esinevad oma maja Aerodünaamilised ja Hürrem. Pilet 17 €, info ja broneerimine 5886 1997.

KARKSI-NUIA KULTUURIKESKUS

Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia

8. detsember kell 17 naiskoor MAIMU adventikontsert. Tasuta!
12. detsember kell 18 AKG Augustite Gala
14. detsember kell 19 Karksi-Nuia jõulupidu, esinevad Shanon, Bossenova, Annelly Ott ja Toomas Kontson, Show-stoppers kabaree jt. Piletite broneerimine kultuurikeskus@karksi.ee või tel 435 5529
16. detsember kell 18 Karksi-Nuia Muusikakooli talvekontsert. Tasuta!
17. detsember kell 9 AKG 1.-4. klasside ja lasteaia jõulu etendus.
17. detsember kell 11 koduste laste jõulupidu – jõulu etendus
17. detsember kell 18 dokumentaalfilmi "Urissaare kauboid" linastus. Tasuta!
18. detsember kell 11 Karksi piirkonna eakate piparkoogi-hommik. Eelregistreerimisega.
19. detsember kell 12 Puuetega inimeste jõulupidu.

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia

Start laste raamatuklubi tegusale aastale:
2. jaanuaril kell 11 „Stiilimängud pitsi ja tekstiiliga.“ Anna Lõhmus juhendab korvikete valmistamist.
3. jaanuaril kell 11 „Käed töös, süda kaardil.“ Valmistame sõbrapäevakaarte.

Raamatunäitused:
2. detsember-31. detsember „Pühaderomantika“.
2. detsember-31. detsember „Jõulud muinasjuturiigis“.

KARKSI KÜLAMAJA

Karksi küla

02.12 -05.12 ja 09.12-12.12 Käsitöö näitus-müük.
14. detsember kell 11 Jõuluootuse päev lastele – meisterdame, küpsetame piparkooke, külla tuleb päkapikk. Osalustasu 5 €. Info ja registreerimine tel 5598 7770.
17. detsembril kell 11 eakate ennelõuna. Külla tuleb ansambel Hõbeniit.
27. detsembril kell 19 aastalõpupidu. Tantsuks mängib ansambel Carriba. Info ja eelregistreerimine tel 5598 7770. Pileti hind eelregistreerimisel 8 € ja kohapeal 10 €.

MÕISAKÜLA KULTUURIMAJA

Kiikre 13, Mõisaküla

15. detsember kell 14 III advent etendus Tingeltangel esitab Karksi-Nuia näitering, tee ja piparkoogid.
17. detsember kell 13 eakate Jõulupidu. Esinevad Inga ja Toomas Lunge, tantsuks UdoBand, saab süüa jõulupraadi. Ootame külla Halliste piirkonna eakaid. Osalustasu 5 €, saab maksta ka koha peal. Oma tulekust anna teada 10. detsembriks Laine 525 6049, Sirje 545 5601.
21. detsember kell 16 jõulupidu kontsert "Unustamatud 90ndad - Kaire Vilgats ja Paul Neitsov". Tantsuks UdoBand, vaheaegu sisustavad kohalikud isetegevuslased. Laudade broneerimine kuni 18. detsembrini 13 €, kohapeal 18 €.
31. detsember 23.59 Saame kokku kuuse all.

MÕISAKÜLA MUUSEUM

Kesk tänav 4, Mõisaküla

12. november 2024 - 31. jaanuar 2025 näitus "Emakeelne pühakiri. Piiblid ja usuteemalised trükised". Näitus on pühendatud EELK Mõisaküla Maarja-Magdaleena kiriku 90. ja esimese eestikeelse piibli 285. aastapäevale. Näitust toetab Viljandi muuseum, mille kogudest on külastajatele vaatamiseks üks eksemplar emakeelse piibli esmatrukist. Teise haruldusena on eksponeeritud Mõisaküla muuseumi kogudes olev vanim, 1773. aastast pärit eestikeelse piibli 2. trüki musta tiitellehega eksemplar.
26. november 2024 - 31. jaanuar 2025 näitus "Jõulurõõm". Vaadata jõulukaardid, mida on saatnud Eesti Vabariigi presidendid, ministrid jt avaliku elu tegelased. Näitust täiendavad vanaaegsed jõuluheited.

MÕISAKÜLA RAAMATUKOGU

Kesk tn 4, Mõisaküla

Raamatute väljapanekud:
01.-27.12 Kauni Jõulujutud
30.01 Eesti kirjanduse päev
Teisipäeviti kell 17.30 „Sõbraks läti keelega“.

Alates 1. detsembrist 2024 on Mõisaküla raamatukogu avatud: E; K; N; R kell 10.00–18.00, T 11.00–19.00, L, P suletud.

LILLI KÜLAMAJA

Lilli

16.-20. detsember Lilli jõulumaa. Registreerimine ja info tööpäeviti 8-17 tel 5780 7858. Pilet 10 €. Raamatunäitus „Põnev Põhjala“.
1.-30. november Raamatute väljapanek „Eesti luule kuldvara“.
Igal teisipäeval kell 17.30-19.00 "Sõbraks läti keelega"..

ÕISU RAAMATUKOGU

Ringi 3, Õisu

1.-27. detsember Raamatunäitus "Jõuluhõng ja muinasjutuvalgus"
12. detsember kell 17.30 Õisu raamatukogu kirjandusklubi. Räägime Jõuludest

SUDISTE KÜLAMAJA

Teeääre, Sudiste küla

27. detsember kell 19 aastavahetuse tantsuõhtu. Õhtu juhivad Janno Meldre, tantsuks mängib ansambel Talent. Piletid eelmüügis 15 € (Krista Kunimägi, tel 5622 5981)

TUHALAANE KÜLAMAJA

Saare, Tuhalaane küla

21. detsember kell 14 Tuhalaane külamajas külakoosolek ja jõulupidu.

UUE-KARISTE RAHVAMAJA

Uue-Kariste küla

12. detsembril kell 14 Klubi 60+ jõuluõhtu
28. detsembril kell 20 aastalõpupidu. Tantsuks mängib UdoBänd. Esineb näitering Vuntsid.
9. jaanuaril kel 14 Klubi 60+ kokkusaamine.

Õnnitleme uusi vallakodanikke
ja nende vanemaid

22. oktoobril sündis Katrin Kasemetsa ja
Madis Tellise perre poeg **GUSTAV**

25. novembril sündisid Angeelika Kasiku
ja Tanel Aatelo perre tütre **DESIREE** ja
HELEENE

Mulgi arvutid
Üits kige paremp puut

Printerikassetid
IT hooldus
Arvutid

Lossi 20, Viljandi
tel. 5611 0405
E-R 10-18, L 10-14

ARHITEKTUURNE PROJEKTEERIMINE
ESKIISIST EHITUSLOANI

- Arhitektuurne ja ehituslik projekteerimine
 - Ehituslubade taotlemine
 - Detailplaneeringute koostamine
 - Projekteerimisalane konsultatsioon

MEELDIVAT KOOSTÖÖD SOOVIDES!
info@ekelisprojekt.ee +372 5632 7877 ekelisprojekt.ee

EKELIS PROJEKT
ARHITEKTUURIBÜROO

Ostan nõukogude
aegsete sõiduautode
kasutamata varuosi.
Võib pakkuda
seismajäänud
VAZ sõidukit.
Tel 5565 1952

Ostan teie auto, kaubiku
või maasturi. Tehniline
seisukord ei oma tähtsust.
Vajadusel registrist
kustutamine ja äravedu
puksiiriga. Tel 5630 4306

Küttepuude, pelleti
ja briketi müük
üle Eesti.

www.puu24.ee
või helista
520 0093, 600 0136

"Halliste kool 150.
Pihiaabits" saab osta
kooli ning
Halliste raamatukogust

Aeg möödub ja riivab nii mõnda.
elu viib paljuugi käest.
Aja õigus on võtta ja anda.
kuid mälestus on jääv...

MÄLESTAME

URMAS JÄRV 14.01.1987–02.11.2024	VALLI RAUD 04.12.1933–10.11.2024
ELGI SOOTS 27.04.1942–03.11.2024	HENDRIK MITT 28.12.1943–15.11.2024
MILVI PEDAJAS 15.12.1934–05.11.2024	HANS LIIV 14.09.1952–19.11.2024
KAIDO AHI 06.05.1970–05.11.2024	

Õnnitleme
detsembrikuu
sünnipäevalapsi!

2. detsember EVA PIHU	88	16. detsember VIIVE SIIRUS	85
4. detsember RAIVO USIN	70	18. detsember SALME ALLIK ENDEL VARES MAIE RAID	75 82 89
5. detsember HILVE KOIDLA	81	19. detsember AINO AASA MAIMU LOHU	70 81
7. detsember TAISIA NIKONOROVA	75	20. detsember LAINE-ARMILDE PÄRNA	92
8. detsember HELDUR TALU	70	21. detsember EEVI AKEL	70
9. detsember HILLER PÄRNSALU	90	22. detsember MATTI VALGESOO	82
10. detsember HELLE KEHKLA JAAN OTS JÜRI-REIN TAMM	70 85 85	23. detsember TOOMAS LELLE	86
11. detsember ARNE PALULILL ARNE RANDLEPP AINU PEEDU EVI LAARMANN	70 83 87 88	24. detsember ELLE LÖNDSO ENNO KREEM ENE SEPP TOIVO UNIVER ENDEL OJAMÄE LINDA KANGUR VALVE NÄREP	75 81 83 84 87 89 92
12. detsember HELGER TOPS JUHAN PURJU	70 88	25. detsember LINDA RAUD	85
13. detsember TOOMAS MÄNDVE	88	26. detsember SIRJE SUURMETS MAIA PULLERITS NELLI RUUS MAIE KÜLVET	70 82 84 89
14. detsember ENN MOOSES SIRJE MÄNDLA	82 87	27. detsember LINDA RULL	87
15. detsember VELLO PÄRNA HELGI RESNIS VEERA KÕRGEKIVI	85 90 95	28. detsember VEERA PÕDER LUDMILLA MIILIMÄE	83 84

Ostan vene kellasid (ei pea
olema töökorras) foto-
tehnikat, heliplaate, kas-
sette, raamatuid ja muud
vanavara nt kolimisjääd. **Tel 5872 5458**

Ostan nostalgilisi
lauanõusid, keraamikat,
kujukesi, ehteid jms.
Tel 5356 0761 Liina

Karksi-Nuia Pensionäride
Ühendus
ootab eakaid
JUTUTUPPA

8. jaanuaril kell 11
Kalda tn 6B Karksi-Nuias

Loomaarsti
koduvisiidid
Viljandimaal ja lähistel

5 222 720
vethiir.ee